

20
сон
19 – 25
май,
2005. йил

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОШ ПРОКУРАТУРАСИДА

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасида мамлакатимиз ва чет эл журналистлари ҳамда дипломатик корпус вакиллари учун матбуот анжумани ўтказилди. У Андиконда одамлар ўлимига сабаб бўлган фожеали воқеаларга, улар юзасидан бошланган тергов ишларининг боришига багишланди.

Ўзбекистон Бош прокурори Р.Қодиров матбуот анжумани қатнашчиларига 13 май куни Андиконда рўй берган воқеалар ва улар юзасидан олиб бораётган тергов ишлари ҳақида сўзлаб берди.

Одамлар курбон бўлишига олиб келган бир катор террорчилик ҳаракатлари, вахшӣйларча боскчинчиликлар содир этилди. Оқибатда 169 киши ҳалок бўлди. Бош прокуратура томонидан ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг терроризм, конституциявий тузумга тажоуз қилиш, икки ва ундан ортиқ шахсни қасдан ўлдириш, уошган жинонг гурухлар тузиш, оммавий тартибизликлар тузиш, гаровга олиш, қонунга хилоф равишда ўқотар куролларини, ўқдори, портловчи маддалар ва портатиш куримларини кўлга киритишга оид, маддаларни бўйича жинонг иш кўзатилди. Бош прокуратура, Миллий хавфсизлик хизмати, Ички ишлар вазирлиги ходимлари-

дан иборат тезкор тергов гурухи тузилди.

Қўрилган чора-тадбирлар натижасида 81 жинонти кўлга олинди. Кўлга олинган ва ҳалок бўлғанларнинг 50 таси ўзбекистон фуқароси эмаслиги аниканди. Кўлга олинганларнинг 5 нафари Қирғизистон фуқароси бўлиб чиқди, яна иккита шу мамлакат фуқаросининг жасади топилди. Уларнинг ушбу террорчилик ҳаракатида иштирок этгани маълум бўлди.

Тергов маълумотларига кўра, боскчинчilar учун курол-аслаҳа улар ҳужум бошлашидан анча олдин четдан келтирилган. Жинонтичар хорижда ишлаб чиқарилган ва рақамлари ўчирилган автоматлар, тўлпончалар ва снайперлик митликлари билан куролланган. Бу куролларнинг қаёргончаликни аниқлаш ишлари изчили олиб борилмоқда.

Куролли ҳужум давомида террорчilar жами 305 дона курол-аслаҳани, шу жумладан, 205 та автомат ва 100 та тўлпончана, 231 та граната ва бошқа куроллар-

ни кўлга киритган.

Бугунги кунга келиб жинонтичilar эгаллаб олган куролларнинг яримдан кўли, шу жумладан, 128 та автомат ва 24 та тўлпонча кўтарилиди.

Террорчilar қамоқдан ноконуний озод кўлганлардан 309 шахс жазони ўтшини давом этириш учун ихтиёрий равишда кўтиб келди. Қўрилган чоралар натижасида 14 та маъбус қамоққа қўтарилиди. Қидирив ишлари давом этимада.

Матбуот анжуманида ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов иштирок этди.

Давлатимиз раҳбари бундай оммавий ахборот воситаларининг вакиллари "тинч намойиш" қатнашчилари, деб таърифлаётган кимсалар яхши куролланганини, ҳарбий қисмiga ҳужум килганини, ҳуңрезиллар содир этганини, террорчilar ва қотилларни озодликка чиқариб юборганини негадир "унутиб кўйишаётган"-дан таассуф билдириди.

Одамларни гаровга олиши, бегунон инсонлар, ҳарбий хизматчилик, ҳуқуқи мухофаза килиш органлари ходимлари жонига қадс қилиши "тинч намойиш" деб аташ мумкини? Шу ўринда ҳалкимизнинг, - "Қўрқок олдин мушт кўтарар", деган мақоли эсга тушади, - деди Президентимиз.

Ислом Каримов қатъий таъкидлади, бўлиб ўтган воқеаларнинг "тинч намойиш"га ҳеч қандай алоқаси ўй, бу ҳадда гап бўлиши мумкин ҳам эмас. Бу ҳақиқи террорчilar ҳаракатидир. Андиконда бирон-бир тинч ахоли курбон бўлгани ўй. 500 киши ҳалок бўлгани ҳақидаги гаплар уйдирма ва воқеалини атайлаб бузуб кўрсатишдан бошқа нарса эмас. Аёллар, қариялар, болалар ҳалок бўлганини кўрганлар борми? Агар

бўлса, уларни ким номмани айта олади? Операция давомида фақат жангарилар ўлдирилди. Ҳар бир мурданинг ёндан курол топилди. Уларнинг шахси ҳуқуқ-тартибот органлари томонидан аниқланмоқда.

Давлатимиз раҳбари ҳатто ўзбекистонга дўст деб аташ қийин бўлган ўнлаб таникли сиёсатдононлар ҳам бу борада ўз фикрини билдираётгандага воқеаларни бояхлашга интилганини таъкидлади. Шундай экан, ҳар бир журналист ўзининг асосий бурчи ва вазифаси - доимо фактларга таъниб ишлаш эканини унумагани маъкул. У ўзи тарқатётган ахборот учун шахсий масъулиятни чукур хис этса, ўшандо ҳаммаси рисоладаги бўлади.

Журналистларнинг ўша куни Андиконга сафарига монеълик кўлган ягона сабаб шуки, деб таъкидлади Ислом Каримов, шаҳарда отишмалар бўлаётган, боскчинчilar ҳуружи авж олган бир вазифада визиятда ҳеч ким журналистларнинг ҳаётини ҳаф остига кўйишга жазм этолмади. Ахир биз сизнинг ҳавфизлигиниз учун жавобгармиз.

Тадбирда 18 май куни дипломатлар ва журналистлар учун Андиконга маҳсус авиарайс ташкил этилиши ҳақида маълум қилинди.

Президент Ислом Каримов журналистларнинг барча саволларига батафсил жавоб кайтарди.

(ЎЗА).

БАХТЛИ, БАРАКАЛИ ҲАЁТ УЧУН МАСЪУЛМИЗ

Биз қадим-қадимдан тинчликларвар, оиласларвар, болажон ҳалқимиз, Болажон эканмиз, демак уларнинг ҳаётини осуда, келажаги порлок бўлишини орзу қилимиз.

Ёшм 60 дан ошди. Ўзим бир умр ўқитувчи бўлиб ишладим, болаларни тарбияладим. Уларнинг элу юрт орасида комил инсонлар бўлиб, ўзига мос касбни эгаллаб, оила қуриб, тинч ўшаётганини қалбим фахру ифтихорга тўлади.

Ховлисини гулга тўлдириб, бօғ яратиб яшаётган юртдошларимиз, шунингдек, мен ҳам тинчликни эъзозлайман.

Андикондаги воқеалар қайта тақрорланмаслиги керак. Биз, барча оналарнинг тилагимиз шу. Чунки, бузғунчилик оралаган жойда хотиржамлик бўлмайди, барака-унум бўлмайди.

Умидхон ОХУНОВА,
Наманган шаҳри, "Ҳакиқат"
маҳалласи, Диний маърифат ва
мъявнавий-аҳлоқий тарбия масала-
лари бўйича маслаҳатчиси.

Ҳақимиз - дуоғүй ҳалк. Дуоларимиз боши эл-юрга омонлик, аҳли хона-донга тинчлик, хотиржамлик тилаш. Зеро, тинчлик ва осойишига юртда хотиржам яшаётган инсонлар барча эзгу

ниятларига, мақсадларига етишлари аник. Аммо гуруч курмаксиз, мosh тошисиз бўлмаганидек, тинчлик, хотиржамлик ёкмайдиган одамлар ҳам бўларкан. Бунга Андиконда бўлиб ўтган воқеалар гувоҳ.

Давлат арбоби ва шоир Бобур Мирзонинг ватани бўлган Андиконни бутун дунё танийи десак, муболага бўлмайди. Ўзбекистон машинасини, ўзбекистон андиконна пахта етиштириш услубини ҳам билмайди, дейиз? Аммо шунчага ютуларни кўрмаган, кўра олмаган нусхалар ҳам топилиб қолди. Ҳа, улар бундан ортиқ номга лойиқ эмаслар. Мен кўп йиллардан бўён ёш авлодга

таълим-тарбия бериб келаман. Уларнинг мурғак қалбларини шамолда титраётган япроқка ўҳшатиш жоиз. Зеро, ҳар қандай шамол уни титратиши мумкин? Илло, совук шамолгина унинг бандини узиб, бевақт ҳазонга айланшиига сабаби бўлиши аник. Шундай экан, биз фарзандларимизни бевақт эсган совук шамоллардан саклашимиз керак. Ўқитувчи дарсхонасида, нонвой тандир ёнида, шифокор бемор кошида, дехкон даласиди, сочувни дўконида ўз ишини бажариш билан машгул бўлса аждодларимиздан мерос бу қадим юрт тупроги кўзларимизга тўтиё, жонажон ватан гуллабяшнайди, тарақкий этади.

Ҳамдам ТЎЙЧИЕВ,
Тошкент тиббиёт коллежи
ўқитувчиси.

ИНТИЛГАНГА ТОЛЕ ЁР!

га сазовор бўлганди.

Айни дамда Наргис "Ҳалқаро кредит ва хисоб-китобларни ҳуқуқий тартибга солиш" мавзуси устида иш олиб бормоқда. Якинда Наргис Мейлиева Тошкент шаҳар ҳокимлигига кабул қилинди. У шаҳар хотин-қизлар қўмитаси қозидаги "Зулфия кизлари" клуби аъзоси бўлди. Истеъоддли қизни Тошкент шаҳар ҳокимлиги компьютер билан тақдирлади.

Тошкент шаҳар ҳокими мувонини, Хотин-қизлар қўмитаси раиси Ф.Абдурахимова ҳамда ҳоким мувонини И. Бердиков кобилияти қизининг бундан кейинги интилиш-изланишиларига муваффақиятлар тилашди.

Ўз мухбиримиз.
О. НУРМАМАТОВ олган сурат.

- Корхонаимизда 273 ишчи ишлайди. Тўрткўл, Эллик-альа ва Беруний туманлари пахта тозалаш заводларидан келадиган чигитларни қайта ишлаб чиқарали, - дейди Қорақалпогистон республикаси Беруний тумани "Ёз-гар" ҳиссадорлик жамияти бош муҳандиси Ислом ака Матёқубов. - Корхонаимиз бир йилда 80 минг тонна чигитни қайта ишлаши қувватига эга. Бу дегани - ишчиларимизга ўз вақтида ойлик маош ва мукофот пулларини етказамиз,

тиклаш учун, дам олишилари учун имкониятлар яратамиз. Хотин-қизларнинг қадри эса доим баланд бизнинг корхонада. САНОБАР



Ўз мухбиримиз.
О. НУРМАМАТОВ олган сурат.

Тошкент юридик институти магистранти Наргис Мейлиева "Ҳалқаро арбитражда суд фаoliyatining айrim жihatlari", "Мажбурият ва ҳуқуқ" мавзуларидаги илмий изланишилар учун Зулфия номидаги давлат муюфоти-

ниятларига толе ёрди.

Беруний туманинг ҳамда Беруний туманлари пахта тозалаш заводларидан келадиган чигитларни қайта ишлаб чиқарали, - дейди Қорақалпогистон республикаси Беруний тумани "Ёз-гар" ҳиссадорлик жамияти бош муҳандиси Ислом ака Матёқубов. - Корхонаимиз бир йилда 80 минг тонна чигитни қайта ишлаши қувватига эга. Бу дегани - ишчиларимизга ўз вақтида ойлик маош ва мукофот пулларини етказамиз,

тиклаш учун, дам олишилари учун имкониятлар яратамиз. Хотин-қизларнинг қадри эса доим баланд бизнинг корхонада. САНОБАР

тиклаш учун, дам олишилари учун имкониятлар яратамиз. Хотин-қизларнинг қадри эса доим баланд бизнинг корхонада. САНОБАР

ОИЛА — ФАРОФАТ МАСКАНИ



Оила-ер юзидағи барча инсонларнинг муқаддас кўргонидир. Инсон ўз оиласини мустаҳкамлаш, турмушини фаровон килиш масқадида яшайди, ишлайди. Бахти бўлишга интилади. Оилани намунали даражага етказиш-бу жамиятни, ватанни, келажакни юксалтириш демақдир. Мамлакатимизда оила масаласи давлат сиёсати даражасига кўтариғлан.

Халкар оила кунига бағишлаб пойтахтимизнинг Faур Fулом номли истироҳат боғига ажойиб тадбир утказилди. Даврага салобат билан кириб келган ўтиз, кирк, эллик йилдан ошик баҳти турмуш куриб келаётган пири бадавлат отохону онахонларимизни кўриб ҳамманинг ҳаваси келди. Сўнгра, бир-бираидан гўзл келин-кўёвлар иби билан саҳнага чиқиб келиб, барчага тъязим бажо кептириши. Ушбу ўз оиласар тиббиёт бар уйрўзгорга оид саволларга жавоб бердилар. Болажонлар, ўсмир ўшлар ўртасида "Оила - муқаддас даргоҳ" мавзууда плакатлар ва "Менинг оиласи" мавзууда асфальтга расм чишиш кўрик-танловлари ўтказилди.

Голиблар тақдирланди. Туманларга-ро ўтказилган "Оtam, онам ва мен - оиласий спортчи" эстасида жамиён битта оила қатнашди. Би-



ро ўтказилган "Оtam, онам ва мен - оиласий спортчи" эстасида жамиён битта оила қатнашди. Би-



ринчи ўринини Сирғали туманидан Раҳимовлар, иккинчи ўринини Шайхонтоҳур туманидан Эшмаматовлар, учиччи ўринини эса Миробод туманидан Усмоновлар оиласи кўлга киритди. Шунингдек "Тадбиркор оила-фаровон оила" мавзуусида ҳам танлов бўлиб ўтди. Голиблар фархий ёрликлар вади хомийлар томонидан совғалар билан мукофотланди.

- Оила ва унинг муаммолари доимо давлатимиз, жамиятимизнинг дикат марказида бўлиб келган ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолаверади, - деди тадбирда сўзга чиқкан Республика Хотин-қизлар кўмитаси радиси мувонини Гулнора Мъярупова.

Шунингдек, тадбирда Тошкент шаҳар ҳокими мувонини, шаҳар хотин-қизлар кўмитаси раиси Ф. Абдураҳимова, Ўзбекистон ҳалқ шоираси Ойдин Ҳожиева, шоира Умид Абдуазимова ва бошқалар оила ва аёл шаънига ўз дил изҳорларини баён этишиб. Оила байрами юртимизнинг барча шаҳру қишлоқларидан давом этиди.

Ўз мухбиришимиз.
Суратчи: Одил НУРМАМОТОВ.



ЭЗГУЛИККА КАМАРБАСТАМИЗ

2004 йил 25 майдаги Президент Фармонига биноан мамлакатимизда аёлларга эътибор яна ҳам ортиди. Диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия бўйича маҳалла маслаҳатчиси лавозими жорий этилиши ҳам ана шу эътиборининг бир амалий намунаси бўлди. Маҳалла маслаҳатчисининг иш кўламини ниҳоятда кенг. Биринчидан, маслаҳатчининг ўзи диний ва дунёвий билимдан яхши ҳабардор бўлмоғи, ҳаётни кенг тушунмоғи ниҳоятда мумкин. Қисқаси маҳалланинг юраги, юзи-кўзи бўлиши керак.

Маҳалламида 76 та кўп қаватли уйлар мавҳуд. Фаол аёлларимиз билан бирга оиласлар ичи-га кириб бормоқдамиз. Кам таъминланган оиласларни аниклаб, уларга моддий-маънавий ёрдам бермоқдамиз. Ишсиз аёллар, қизларни иш билан таъминлайди, меҳнат бандлари идораси орқали ойлик курсларда ўқитиб, касб танлашига ёрдамлашиш амалларини бажармоқдамиз.

Маҳалла оқсоқоли, участка нозири, фаолларимиз билан жиной жавобгарликка тортилган шахслар, вояга етмаганлар ўртасида тушунтириш ишларини олиб борамиз.

Оиласий низоларнинг олдини олишда маҳалламиздаги эътиборли кайоналарни ҳам ўз фаолларимиз сафига кўшиб олганимиз.

Касби ўқитувчи, ҳамшира бўлиб, бугунги кунда нафақада — қарилек гаштни сурʼатган онахону, отахонларимиз умумий ишларимизга сидидилан бош-кosh бўлиб келишимоқда. Мунира Зокирова, Дилбар Ахмаджонова, Анора Рахапова, Муҳаммад Икромова, Мукаррам опа Халирова, Шоира Усмонова, Муҳаббат Ибрагимова ва бошқалар маҳалла аҳлининг яхшиён куниди ҳамкору ҳамроҳидлар.

Маънавий-ахлоқий тарбияда маҳалла, оила, мактаб ҳамкорлигининг аҳамияти катта. Мактабларда турли тўғаракларнинг мавжудлиги болаларимиз келагига ўз таъсирини кўрсатмай қолмайди, албатта, 110-мактабда бўш ётган тўртниччи блок ижара олиниб, таъмирилаш ишларини бошлаб юборилди. Бу ерда универсал кичик фабрика ишга тушиб арафасида. Ўнда 30 дан ортик киз-хувонлар чевар бўлиб ишлаш хошиши билдиришиб.

Насиб қиласа, маҳалламиз кошида тикиччилик, зардўзлик, кўрпа қавиш тўғаракларини очиш ниятидамиз. Ният, иштиёб бор жойда унум, натижажа ва самара бўлғусидир.

М.АЛИМОВА,

Тошкент шаҳар, Юнусобод туман, "Наврӯз" маҳалласи Диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси.

БИЗ СИЗДАН ДАВО ТОПДИК!

- Ассалому алайкум! "Оила ва жамият" таҳририятим! Ўзгариш мавзесидан кўнгиро кила-япман, олажон! - деди ўзини Гавҳархон Тўлаганова деба таниширган аёл.

- Мен сизларга "Табобатнома", "Дардимга даво топдим", "Сиҳат-саломатлик" руқнлари остида бериладиган маслаҳат ва мақолаларинги учун ташаккур айтмоқи эдим. Ҳафтанинг ҳар пайшанба кунини орзиқиб кутаман. Эрим газетанинг ҳар сонини албатта олиб келиб беради. Газетани олиш эсидан чиқиб колса, дўстлари эслатиб туршиди. Газета саҳифаларидағи ранг-баранг-ўқимишли мақола ва ҳикоялар каторидан соғлигимизни табии усуллар билан даволаш маслаҳатлари менга жуда ёқди. Ўша саҳифаларни этиётлик билан йиғиб кўйман. Ўғилчам шамоллаб қолганда газета ўқиб ўрганганим жудаям аскотди. Асал, алоэ шарбатига озгина ун кўшиб тайёрланган шифобахш "кулча"ни тунда бемор болам кўргагига кўйиб, тезда даволаб олдим.

- Газетамизни кадрларнингиз учун раҳмат. Яна қандай маслаҳатлар ўқишини истардингиз?

- Яқиндан бўён бўйрагим оғрийдиган бўлиб колди. Табиий гиёҳлар билан даволанишинга иштаман. Имкони бўлса бурракни даволашга доир маслаҳатлар берилса, - деди Гавҳархон биз билан хайрлашибди.

Биз газетамизни қанда килмай ўқийдиган мұхлисларимизнинг талаб ва истакларини албатта инобатта оламиз. Шунингдек, ўқувчиларимиздан ҳам . шу ҳақда ёзилган мактублар кутиб қоламиз. БАСИРА.

ГАЗЕТАГА ОБУНА БўЛИБ...

Хурматли "Оила ва жамият" таҳририятим!

1968 йилдан бўён кутубхона-чиман. Ҳозирги иш жойим Ҳазораси туман Марказий кутубхонасида карашиб 5-тармоғ кутубхонасида. "Оила ва жамият" газетасининг ҳар

Арзи ҳол

бунга ишонмайман. Бу ерда бошқа гап бор. Ташкилот ўтказган пунни уюшма тўлиқ газетага ўтказмаган, деб ўйлайман. Мен каби газетасини ололмай юрган обуначиilar анчани ташкил қилиди.

Мен бир оила бекабир сонини севиб ўқийман. Газетага б ойга обуна бўлгандим. Лекин анча кийинчиликлар билан март ойидага ола бошладим. Бунда Ҳазораси туман матбуот уюшмасининг айби бор. деб ўйлайман. Чунки бу ташкилот ўз вазифасини яхши бажармайди. Ҳозир ҳам газетасининг 14-сондан кейинги сонларни ололмай сарсонман. Нима эмиш, вилоятдан "Оила ва жамият" газетаси келмай көлганмиш... Мен

Анажон АТАХОНОВА,
Хоразм вилояти,
Ҳазораси тумани,
"Шарқ юлдузи"-ш/х, бр. 15.

монлар иштирок этдилар.

Кечада Нуриддин Ҳайдаровнинг ўлмас санъати, ажойиб фазилатлари хаяжон билан сўзладилар. Шогирдлари кўй-кўшиклир ижро этдилар. Файзли кечадан тушган маблағнинг бир кисми бетакор ҳофизининг оиласига берилди.

Ш.САДОЙИ.

НУРИДИН ҲАЙДАРОВ ЁДИ...

Яқинда Тошкентдаги "Халқлар дўстligi" саройида Ўзбекистон ҳалқ артисти, беназир ҳофиз, полковник, ажойиб инсон Нуриддин Ҳайдаровнинг хотира кечаси бўлиб ўтди. Үнда минглаб санъат шайдолари, таникли хонандалар, жамоат арабблари, олимни зиёлилар, мактаб ўқувчиларидан тортиб, чекка вилоятлардан келган меҳ-



Ураҳнамо инсон эди...

Филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арабби Нуридин Шукуров (1930-1994) агар хаёт бўлганида 75 ёшга тўлган бўларди.

Ха, мин шукурки, устоз бўнг ҳам адабиёт илмидан сабок беришада давом этапти. «Ўзбек адабиёти 40 йил ичиди», «Faafur Ulyomning лирик поэзиядаги маҳорати», «Асрлар поэзиясида традицион жанрлар», «Шоирнинг юлдузи», «Сўз сехри, шеър меҳри» сингари адабий-таңқидий китоблар, «Адабиётносиликка кириш», «Ўзбек совет адабиётари тарихи» дарслик ва кўлланмалари, юзлаб маколалари или тарихий-адабий, назарий муаммоларни чукур ва асосли тахлил килиш билан бадиин ижод конунчиятларини, адабиётнинг сехрли оламини англашимизга ёрдам бермоқда.

Самарқанддаги машҳур ижодкор ёшлар гурху - «Шалола»нинг асосчиси ҳам домла эди. Унинг ижодий яратувчилик бўлияти бу гурхунинг ичидан ҳам кўплаб талантларни етишувига, уларнинг мунособ шоирапар бўлиб танилувига омил бўлди. Омон Матжон, Уллибиги Отавеа, Тошпўлат Ахмедов, Ўтири Рахматов, Нурсрат Рахматов, Дилбар Сайдова, Асад Дилмуровдов, Илҳом Хасанов, Хосият Бобомуродова, Кубарро Баҳромова, Ўйғун Рўзиев, Нодир Жонузок... Бундай шогирларнинг

хаммасини номма-ном қайд қилишга вараклар етишмайди.

Домла ёзувчilar ушомаси вилоят бўлуми раиси, вилоят газетаси муҳаррири, СамдУ проректори, декани, кафедра мудири, профессори бўлиб ишлаш жараённида вилоятимиз ва одамлар жамолини, қалбини гўзаликка тўлдирди. Турли савия ва характерли инсонларни, турли миллат кишиларини, дўсту ракибларини, илмий-ижодий ва жамоат кучларини билим-



- Эй Парвардигор, нега сен мени навқирон дўстимдан жудо этсан?

Аллоҳ дебди:

- Сенга энди мотам хассаси керак. Ўрмонга кир, ўзингга ҳасса учун ёғон кес. Шундан сўнг мен сенинг саволингга жавоб бераман.

Лайгамбар Аллоҳнинг айтанини килиб, хассага таяниб, Аллоҳ даргоҳига кайтиб, жавоб кутиди.

Аллоҳ дебди:

- Кара, сен ҳасса учун ёш дарахтнинг энг кўркам шохини танлаб кесиб олдинг. Мен ҳам, бандаларим менга керак бўлиб колганида, улар орасидан сарасини танлаб оламан.

Нуридин замонамизнинг сара инсонларидан бири эди. Унинг саралиги хилма-хил равиша намобён бўларди.

У адабиётни яхши билар, ўз касбнинг моҳир вакили эди. У адабиётни шунинг учун яхши билар ва бадиий асарини мухорона таҳлил этар эдик. У адабиётни яхши кўрарди. Адабиётни чин кўнгилдан севган кишигина ўзингни бутун ҳаётини ва калби ҳаоротини унга бағишлади, унинг нозикликларини билиб олади ва қадрлайди.

Адабиётни севмак ва тубдан билмак учун эса одамларни севмак керак. Одамларга адабиётни таҳдидиган бебаҳо манфаатни тушунган, адабиётнинг инсон учун хаводан заруригини англаган шахсига адабиётносиликда ва адабиётносиликда кадрларни етишириши борасида Нуридиндек натижаларга эришуви мумкин...

Ҳа, домла доим қалбимизнинг тўрида, ҳалқимизнинг севимли фарзанди, фидойи углони, тириклардан тирикор сара устоз сифатида яратиши давом этаворади. Шоғирларидан бири кўйидагича ёзганида ҳақдир:

Сиз эккан ниҳоллар униб, ўсақажак,
Мөхрингиз күёши сўнмагай ҳеч вақт.
Қабрингиз илоҳий нурга тўлгуси,
Руҳингиз ўйқлагай порлок келажак.
Хотам УМУРОВ,
филология фанлари доктори, профессор.
Самарқанд.

донлиги, инсонийлиги, интизоми билан бирлаштири билаиди. Уларнинг сафларини мустаҳкамлай оларди. Ва сўнгра ҳаёт зарурат килиб кўндаланг кўдиган асосий муаммоларни ечишига сафар бар этарди. Ураҳнамо инсон эди.

Домланинг хислатларини, хизматларини, сабокларини ҳар ким ўзича кашф этаворади. Унинг ҳаммамизга етадиган, катта месроси-инсонийлик, олимлик, широрлик, арбоблик хазинаси бор. Агар ўзбек адабиётидаги саноклигина танқидчи бўлса, шулар ичда энг иктидорли, билимдонаридан бири, севимлиси - Нуридин Шукуров эди. Ҳаммани илми чукур эгаллашга ундарди, кашшитчиликка етакларди.

Филолог-олимларнинг отахони Иzzat Султон Нуридин Шукуровнинг вафотини эшиттагча «Расолардан бири» номли таъзияномасини юборганди. Раҳматли устозимизнинг бу хатлари ҳам ибраторга, сабоқка тўла бўлгани сабаб, ундан парча кептирган маъқулдир: «Азиз Нуридин Шукуровнинг бевакъ вафот этгани ҳақидаги муҳдиҳи хабар биз тошкентликларга етиб, қалбимизга ханжардек ботган пайтида бир табаррук ривоят менинг ёдимга туши:

Пайгамбари мизнинг севими ва навирион бир муҳлиси кўкис вафот этганида, у Зот нола қилиб, Аллоҳга мурожаат этиби:

ЯХШИ НИЯТ ҚИЛАЙЛИК

Кариялар билан кўришганда, уларнинг албатта дуга кўл очганини кўрасиц. Бунда улар ҳар кунги тонгни соғ-омон каршилагандар учун яратганга шураналар айтадилар. Ҳалқимизда яхши бир макол бор, «сўз билан ер кўкарар, ду билан ер кўкаради».

Ҳали-ҳали эсмада. Ёш бола эдик. Қишлоғимиз нуронийларидан бири бизни бир ерга тўплаб, суйб әркалар, ҳазил-мутоййбалар кўларди. Сўнг анча вақтларини насиҳатта ажратади. Раҳматли қўшинимиз Аъзам бобонинг ўзандай деганлари ёдимдаги: «Эркотайларим, дунёда шундай күш бор, у қанча юқсақликка кўтарила, шунчай яйрайди, қанотларини ёзиб, ҳархурни яйландир. Одам боласи ҳам шундай. Аллоҳ таоло берган улуг неъмат - умрдан унумли фойдаланиб, бу дунёда ўзимдан яхши ном қолдирсан, - дейди. Бор умрингизни яхшиликка, эзгу ишларга бағишланган, савобли ишлар қилишга ошиқинг, бўталоқларим». Ҷаҳонда Бухоро шаҳрига бир

юмуш билан боришига тўғри келди. Қатор турган «Дамас» ларнинг бирига ҳамроҳларим билан ўтиридик. Вобектга боргандан ҳамроҳларимдан бири тушди-ю, ўрнига ўз-кўзларидан нур ёғилиб турган бир йўловчи - отахон чиқди. Жойлашиб олгаг, оқ йўл, ҳаммамизга тинчлик-омонлиқ, омад, баҳт-саадат, тираб, дуга кўл очди. Ҳайдовчи ҳам магнитафондан берилаетган шўх мусика ўрнига класик қўшикни кўйиб юборди. Галасиёйе таҳтатида сурʼатни сўради. Кария йўлкунларни узатди. Ҳайдовчи эса:

- Отахон, пулнингизни олмайман, неварабарларингизга ширинлик олиб боринг, дуо кильсандиг бўлди, - деди.

Шундай кейин у яна дуо килди. Ҳайдовчи қарияларнинг дуоси туфайли кўп омадларга эришига ҳақида гапира кетди.

Афсуски, айrim ҳайдовчиларнинг кўполлигини кўриб, дилдан ранжийсан. Автоуловга ўтирганлардан дархол кира ҳақини та-

лаб килади. Иzzat-хурматни билмайди: «Бобой, пулни чўзинг, дуони кўп олганмиз», деб тиржайб кўядиганларни ҳам бор.

Хўш, дунонинг ўзи нима? Борйиги учар ҳарфни ўзида мужассам-лаштириган бу сўз ниманинг англатади? Дуо - бу тағририга ўз истасида орузларининг амалга ошишини сўрашдир. Дуоларнинг мазмунидаги нуқсоналардан холи бўлиш, иззат-икром кўрсатиши, яхшилик ва эзгуликча чорлочи хислатларнинг кучлилиги ўз ифодасини топган.

Қадрлондан, келин дуга кўл очайлик! Яхши ниятда килган дуоларимиз ижобат бўлсин. Омонлик билан шундай мунаввар бунларни етакларни таҳлил килиб беради. Ҳаммани яхшилик қилиб, сендан нима кўрдим!» деган хитобни тилимизнинг учига тўғрилайверади! Тинмай сенинг савобдан маҳрум қилиш ҳаракатида бўлади! Шундок экан, миннатдан ўзимизни эхтиёт киласайлик. Муруватимиз кашчи кўп бўлса, шунча хушёр бўлайлик, бир марта миннат қислак ҳам, ютилизимизни кетта бўлади! Яны, Аллоҳ бизни бераридан маҳрум килиди, бир! Савобдан айриламиш, иккни! Жагаримизнинг дилини оғритиб кўямыз - бу энг даҳшатлиси!

Миннатда тил оғритиб кўяни, астайдил тавбага ўтайлик, Ва яна астайдил оға-инимизга ҳолис мурувват қилишга тунаийлик, Аллоҳ кечиргувчидир!

(Давоми бор).

Оға-Иниллик

Турсуной
Содикова

(Давоми. Боши ўтган сонларда.)

Оға-иниллар бош бўлиб коладиган фарзанднинг энг мухим иши кариндошлар орасидаги гинани йўқотишdir. Бунинг учун у хамиша орадаги яхши муносабатларни олишиб туради: «Фалон гапингдан оламиш андок яйради, анови совонгдан укамиз терисига симай юриди». «Фалончи жиyanimiz катта бўлса, сенинг изингдан кетишни ният килармиш. Пистончи укамиз, тўйингда кўй оламан, деб пул йиғяпти экан» каби кўнгилни обод киладиган гапларни оға-инилларга етказиб туради. Айниска, бундай гаплар бир-бираидан гина қилиб юрганларга едирилса, сўзиз иситгич бўлгусидир.

Мусулмончиликда агар уришнани яраширадиган бўлса, ёмонликнинг олдини оладиган бўлса, ёлғонни ҳам ишлатиши керак. Етакчи фарзанд авлоди таркаб кетмаслиги учун, кистовини топиб, шу йўлдан ҳам фойдаланади...

Онамнинг жаҳли кам чиқарди, аммо чиқкудай бўлса, унчамуна юмшамас эди. Чамаси ўн тўрт-ўн беш ёшларим эди, дадам билан ораларидан гап кочиб колди. Онам жайрага айланаб олган, дадам мунгайлаб колган, менини эса уйга киргим келмайди. Ўшанда мен ҳам шу йўлни тутганиман: онам онасига жуда куярди, умрининг охирига қадар жудоликка хозир йўлидан етимдай бўлзап ўтди. Биламанки, бувимнинг хотириаси онамга киммат, шунга суюндим-да, ёлғон туш ўғирдим: тушимда бувимнинг кўрганим, унинг кайфияти сўлини ва киймлари ҳам ҳаробро эканлиги, ёнимиздан бизга қарамай ўтиб кетганлигини айтдим. Онамнинг кўзида хавотир балкил колди. Мактабдан кайтсам, тушлик қилишни ахолаган ҳолатда дадамга чой узаттипи...

Шундай, бирордад, ниятнинг одамларга яхшилик қилиб бўлди; амалга ошириш йўлинини борадиган ҳам ишлатиши солади.

* *

Аввало, тириклинигинг эл қатори ўтиб турган бўлса янада бикиррор бўлиши даридда, сендан бойрок кўринган жигарингдан асло сўранма! Бу нафси ёмонликдир. Ўзи илинса, бошқа гап. Бири энди ўсиб-уна бошлаган заҳоти бошқаларининг дархол унга термулиб олиши маъқул иш эмас. Бу унга фашлик кўрсатишига ҳам ўхшаб кетади! Сен сўрайдиганинг бандасидан эмас, Эгангдан сўра, бергувчи Удир! Аканги ҳам пешонасига битилган толедан бир маза килишига кўй! Аслида Яратган ҳамманинг ниятига, меҳнатига яраша беради. Берадиган вақти-соатини ҳам ўзи белгилайди. Айни вақтдаги яшаш шароитинг, айни вақтдаги ниятнинг ва амалиётнинг мосдир. Ўзингни ўзгартирганинг ахволотига ўзгармайди!

Аммо, ўлоним, мухтохлик деган нарса бор. Бу танглиkdir, бу ноҷорлиkdir! Ҳеч качон жигарингни, (сенинг энсанни котириб турдиганини ҳам) мухтохлик ичра ўнинг юқуниб келишини кутма! Олдиндан фахмалаб тур, олдиндан тадбир тузиб тур, хузурига аввалик олиб бор! Бу иккалантис учун ҳам Яратганинг имтиҳонидир.

* *

Бирога битта мурувват қилисанг, дархол иккни мукофот сенга қараб йўлга тушади. Уни юборгувчи Аллоҳдир. Факат сен пийсабилло саҳоват қилиавер. Бандаси гофил, кечираётган кунларни таҳлил килиб бормайди, агар кун билан кутасанг, кўрардинг: қайси кариндошнинг кашон кўллаб-йўлаган бўлсанг, аллакачон сенга қайтими келган ёки келишида давом этапти. Банданинг бандага қиласайлик яхшилиги ўзи учун банка кўяётган маблағидир. Аллоҳ «булар ака-укалар, бир-бираини рози бўлиб кўллаяпти, орада таъм йўк-ку», демайди, ҳар бир яхшиликнинг албатта, китимини кайтаради.

Аммо шуни бил, бу сазоворликдан сени бир зумда жудо қиласайлик бир фалокат бор! Бу миннатдир! Шайтон алайҳиллаъяни яқинларингдан дилинг оғриб қолса, дархол уларга кетган мехнатларингни санаб, миянга тахлайверади. «Шунчак яхшилик қилиб, сендан нима кўрдим!» деган хитобни тилимизнинг учига тўғрилайверади! Тинмай сенинг савобдан маҳрум қилиш ҳаракатида бўлади! Шундок экан, миннатдан ўзимизни эхтиёт киласайлик. Муруватимиз кашчи кўп бўлса, шунча хушёр бўлайлик, бир марта миннат қислак ҳам, ютилизимизни кетта бўлади! Яны, Аллоҳ бизни бераридан маҳрум килиди, бир! Савобдан айриламиш, иккни! Жагаримизнинг дилини оғритиб кўямыз - бу энг даҳшатлиси!

Миннатда тил оғритиб кўяни, астайдил тавбага ўтайлик, Ва яна астайдил оға-инимизга ҳолис мурувват қилишга тунаийлик, Аллоҳ кечиргувчидир!

БИРИНЧИ МАКТУБ:

"Киз уйимдан қалбим шу шудринг мисол топ-тоза чиқи кетаётгандекман. Ниятларим ҳам күёш нурда ятиллаётган шудринг мисол, қалбимни зарин нурга тўйдиди...

Бувам фотиҳага кўл очганларида ана шундай турғу чўккисида эдим... Ҳамма менга қараб турар, кафтлари кўксиларида тоза ниятларини илиб олишга тайёрдек кўксилари узра фотиҳага очилган эди...

Уларнинг кўзлари ҳам нам...

Шу дам...

- Тўхтанг, дада! Келинга бошқа машина юборишмагунча "Омин!" кимларни... - Бу онамнинг сўзлари эди.

Ҳамма саросимада колди.

- Кўча тўла минг хил чироили кора иномарка машиналар бўлса-ю, кўёвнинг оплок "Волга" юборганини қаранг! Кизим энди ўн тўқизга чиқкан бўлса! Бундай келинга "Мерседес"ми ёки бошқа чироили машина юборса асакаси кетадими?

Эшик олдида яраклаб турган машина маркаси ва рангига онамдан бўшча ҳеч ким эътибор бермаган эди. Бир менгина дераза ойнасадан кўрган эдим, ойимга ёкмagan шу машина кўзимизда баҳтим манзили томон элтадиган оккуш, йўқ, оплок елканли кема бўлиб кўринганди...

Онамнинг гаплари мени ҳам саросимага солди. Кипригимдаги шудринлар юзимга дув тукиди. Негадир улар энди шаффоф эмас, ҳам кайнок, ҳам ачник эди...

Нега ойим мени худди бенонадек "келин" деб атаятилар? Нега қалбим ишонгани, бир умр суюнмоқчи бўлган кишини ёт одамдек "куёй" делятилар? Назаримда ойимнинг фазаб ҷаҳомғи ҳозир баҳтимни чок-чок қиласидигандек...

- Буважон! - дедим сехинги ёнимда фотиҳа берәётган бувамларга, - биз наහира кўевингиз билан айнан шу машини ташлагандик. У худди сиз

эртакларда айтган ок кемага ўшайди...

Бувам мени бағриларига босиб, пешонамдан ўпид кўйдиларда кўлларини

Мактубингизни ўқидик...

оимлар менга шундай дедилар:

- Иккى уйингин пайвандчиси сизсиз, келин болам! Яна ўн беш кундан сўнг ра-

юбориб, бир шоширмасам, отимни бошқа кўяман! Кўнгилларида бизни камбағал деб аяятиларми? Ота-бува удуми албатта қиласам йўкловни!

Оим тайинлаганларидек, қайнона ойимнинг ҳеч нарса демадим. Аммо кўнглим гаш эди.

Арафа ҳам келди...

Оим айтган йўкловларини юбордилар ҳам. Назаримда қайнона ойимлар ойимнинг жуда ўжарларини яхши сезидилар, оғир бўлдилар. Анвар акам билан қайним бозордан қайнона оим айтган нарсаларни олиб чиқиб беришибди. Тоғоралар тўлдириб-тўлдириб тигуб қайтарилид. Билмайман, бундан ойимнинг кўнгиллари тўлдимини?

Оим кайтган тоғораларни кўни-кўшнинларга тарқатибдилар, колганини хайитимдан кейин кўшнининг молига олиб чиқиб беришибди. Нарсаларнинг увол бўлгани бир сари, иккى ўйим орасига киши билмас совуқчилик тушганини сезиб турибман. Бунга асосан ўз онам сабаби эканликларини ҳам сезиб турибман. Лекин ўз туксан онамга қандай килиб ақл ўргатаман?!

Кандай қислас бахтимни маҳкам ушлаб қоламан!?"

Иккала мактубда ҳам мени севинтирган нарса - кизларимизнинг ўз баҳти устида қайтуриши, мустакил фикрлашга интилиб болди.

Афсуски, ҳамма кизлар ҳам шундай ўйламайдилар. Ўз тақдирини ота-онасининг феъли итиёрига ташлаб кўйганлар ва бундан ачик йиглаб қолаётганлар қанча!

Келин, бирга мулоҳаза қиласи. Суҳбатни **ИККИНЧИ МАКТУБ**дан бошлай қолайлик... Мактубдан кўриниб турибдик, ташаббус кўрсататёган қайнона анча мулоҳазали фикр юритаётган.

Шу дамда Мирзо Бедилнинг бир байти эсимига тушди:

Умримиз тўлса-да манманлика
Бир нафас бирла бари бекориди...

Айрим ҳолларда ва яна айримларимизнинг ниҳоятда калта ўйлашимиз, замоннинг нағасини хис кильмай иш тутишимиз оқибатида шундай ёғурбайрам иккичи мактубда кайд этилганидек, ўринисиз гурури-

мизнинг намойишига айланб, кизларимиз кўз ёшига сабаб бўлиб қолаёттир.

Аслида биз аёллар уйинг оби-хавосини яратамиз, оиласининг ахлоқий, маърифий, маънавий мухитини таъминлаймиз. Айнан биз урғу-одатларимизни тўлдириб, бойитидек келажак авлодга етказамиз.

Лекин, биз ўз маънавий илдизимиз моҳиятини билмаймиз, япроқмиз-ку кувватни илдизимиздан олмаймиз. Шу сабаби кўп нарсаларни урфодат деб ўзимиз ўйлаб чиқарамиз. Кейин яна айнан ўзимиз "Кирг тогоранинг кирг ногораси"га бир кулиб - бир йиглаб, бир кулиб - бир йиглаб муком қилаверамиз!

Кибр билан, манманлик билан кизнинг онаси "бир нафас бирла барини бекор" килди. Энди кизи тўйдан кейин ҳам йиглар даражада кўнгли паришон.

БИРИНЧИ МАКТУБни келингина кизим мени кўп жиҳатдан хурсанд килди.

Тутган оқилона ўйригини қаранг: шу бир оғиз "Биз шунга келишандик..." дейиш билан у кўп олдида кўбенинг хурматини тикладигина эмас муроса учун ёлғонни Оллоҳ ҳам кечириша ваъда берган", бундан бу ёк кўбенинг етовига юриш, борига қаноат килишга тайёрларигина ҳам намойиши этди чамамда.

Онанинг ўринисиз кибрли сўзига кириб, бошқа машина келтирилмагчана ҳаммани тик оёқда тургизаб кўймади.

Биринчи ва иккичи мактубга киссадан хисса маъносиде Мирзо Бедилнинг ҳалигига байти давомини келтиримокчиман:

Буорибидир ҳокисорлар ташриф,
Шул сабабдан бул замин гулзордир.

Ҳокисор, яни, камтарин булиб бу заминни гуллати юриши мизнинг ўзида сабоб кўп.

Ҳар биримиз шуни кўнгилга тугиб, шунга амал қиласак, авало ўзимизнинг, қолаверса фарзандларимизнинг, оиласининг, демакки - юртимизнинг тинчлигига хисса кўшган, дилимизнинг равшанинги, хотиржамлигимизни таъминлаган бўламиз.

Рахима ШОМАНСУРОВА.

БИРИНЧИ МАКТУБ:

"Киз уйимдан қалбим шу шудринг мисол топ-тоза чиқи кетаётгандекман. Ниятларим ҳам кўёш нурда ятиллаётган

шудринг мисол, қалбимни зарин нурга тўйдиди...

Бувам мени бағриларига босиб, пешонамдан ўпид кўйдиларда кўлларини

Мактубингизни ўқидик...

оимлар менга шундай дедилар:

- Иккى уйингин пайвандчиси сизсиз, келин болам! Яна ўн беш кундан сўнг ра-

юбориб, бир шоширмасам, отимни бошқа кўяман! Кўнгилларида бизни камбағал деб аяятиларми? Ота-бува удуми албатта қиласам йўкловни!

Оим тайинлаганларидек, қайнона ойимнинг ҳеч нарса демадим. Аммо кўнглим гаш эди.

Арафа ҳам келди...

Оим айтган йўкловларини юбордилар ҳам. Назаримда қайнона ойимлар ойимнинг жуда ўжарларини яхши сезидилар, оғир бўлдилар. Анвар акам билан қайним бозордан қайнона оим айтган нарсаларни олиб чиқиб беришибди. Тоғоралар тўлдириб-тўлдириб тигуб қайтарилид. Билмайман, бундан ойимнинг кўнгиллари тўлдимини?

Оим кайтган тоғораларни кўни-кўшнинларга тарқатибдилар, колганини хайитимдан кейин кўшнининг молига олиб чиқиб беришибди. Нарсаларнинг увол бўлгани бир сари, иккى ўйим орасига киши билмас совуқчилик тушганини сезиб турибман. Бунга асосан ўз онам сабаби эканликларини ҳам сезиб турибман. Лекин ўз туксан онамга қандай килиб ақл ўргатаман?!

Кандай қислас бахтимни маҳкам ушлаб қоламан!?"

Иккала мактубда ҳам мени севинтирган нарса - кизларимизнинг ўз баҳти устида қайтуриши, мустакил фикрлашга интилиб болди.

Афсуски, ҳамма кизлар ҳам шундай ўйламайдилар. Ўз тақдирини ота-онасининг феъли итиёрига ташлаб кўйганлар ва бундан ачик йиглаб қолаётганлар қанча!

Келин, бирга мулоҳаза қиласи. Суҳбатни **ИККИНЧИ МАКТУБ**дан бошлай қолайлик...

Мактубдан кўриниб турибдик, ташаббус кўрсататёган қайнона анча мулоҳазали фикр юритаётган.

Шу дамда Мирзо Бедилнинг бир байти эсимига тушди:

Умримиз тўлса-да манманлика

Бир нафас бирла бари бекориди...

Айрим ҳолларда ва яна айримларимизнинг ниҳоятда калта ўйлашимиз, замоннинг нағасини хис кильмай иш тутишимиз оқибатида шундай ёғурбайрам иккичи мактубда кайд этилганидек, ўринисиз гурури-

телефон рақамларини бериб кетди. Бир-бир кўнгирок килиб, улар билан гаплашдим.

- Таҳирирятингизга борган Гулсанам опанини тўйда кўргандим, - деди күёвнинг онаси. - Кизни суршиширишиб борганимизда жуда мақтаганди. Аммо, келинимиз тўйдан уч кун ўтмасдан уйда сочларини ёйиб, шим кийи юра бошлиди. Бизни менсисади. Ҳаммасини ўғлим ҳал қилди. Бунга ҳеч ким айдор эмас.

Шундан сўнг мен Гулсанам опанини кўшини - кизнинг онасига ҳам кўнғирок килдим.

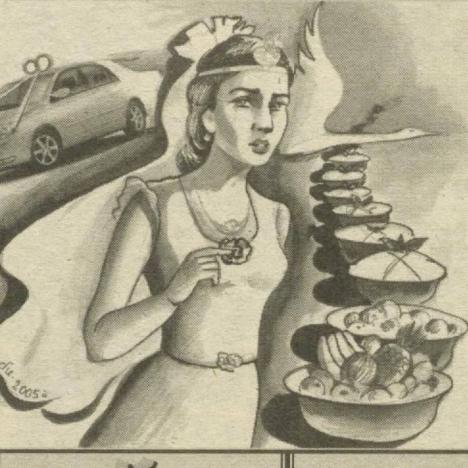
- Бу маҳаллаладигилар бойлигимизни кўра олишмайди. Гулсанам опа айтмаган бўлса, бошқаси айтганнинг да?

Шунга козичилек килишингиз шартмиди? Кизимни, яна унашириб қўйдик, яқиндан узатамиш. Тўйни ҳам аввалисидан икки баравар дабдабали қиласиз. Қўйиб ўлишисин. Сиз эса бизни бошқа кўзимнаган бўларди.

Бу воқеаларни муҳокама қилиш давомиди шунга яна бир бор ишондимки, қадимигилар: "Ховли олма, кўзини ол", деб бекорга айтишмаган экан. Нима бўлганда ҳам Яратган ҳаммамизга инсоф; диёнат берсин!

ГУЛАШАКАР

ДИЛЛАР



БЎЛСИН

баланд кўтариб,

- Кани, Омин! - дедилар. - Эшигимизда турган ана шу оқ тупор болаганини кўёб болам олдига, ўз чин манзилига, чин баҳтига элтиб кўйисин! Болаларимизни баланд кўтарибга гард юкмасин!

Илоҳо, кўшгани билан кўши, серфарзанд, сердавлат, сармех бўлсин! Омин, Оллоҳ Аббар! - дедилар.

Ўша куни ойимлардан бошқа ҳамма турғанини кўшини ёт одаладек "куёй" делятилар? Назаримда ойимнинг кўзимнинг нима иш килиб юрганини таъсиз, замоннинг нағасини хис кильмай иш тутишимиз оқибатида шундай ёғурбайрам иккичи мактубда кайд этилганидек, ўринисиз гурури-

мазон ҳайити. Рўза тутмасанги ҳам, Илоҳо иккى жонни саломат қўлсин, рўзнинг хурмати, рўздорлар, уйингиздан кексалар кўрсанга кунда саҳарда мен билан баробар турб саҳарлик тайёрладингиз. Дадангиз билан маслаҳатлашиб, кудаларимизиз хайт йўлковига уринишасин, биз ўзимиз чироилик қилиб дастурхон безайлар, яқинларимиз келиб кўнгилгиздан хайт чойи ичишин деган қарорга келдик.

Кудаларимизга айтинг - имконларни бўлса, хайт куни ўй ичлар билан келиб юрбон фурсат ўтиришиб, кўнгиллари ярб кетишин!

Кайнонинам айтганда гапларни ойимларга айтдим. Кутилмадигина уйид олдилар, кейин:

- Мунча паст бўлмаса қайнонан?! Майли, сен индама, аммо арафа куни тўртта енгил машина элликдан ортиқ тогора

да келарди. Маҳалла гавжум жой, бир бўлмас бир кўради-ку! Ўзим фарзандларимдан кутулганиман. Киз қайтиб келгач, гап чиқди. Кизнинг онаси маҳалладаги бир аёлга мени ёмонлабди: "Ана шу аёл қизим кеч келиб, машинадан тушаётганда кўрган экан. Кудаларимизга ўша ёмонлаган. Бўлмаса, улар тўйгача кизимнинг нима иш килиб юрганини таъсиз, замоннинг нағасини хис кильмай иш тутишимиз оқибатида шундай ёғурбайрам иккичи мактубда кайд этилганидек, ўринисиз гурури-

таганмиз. Менинг кириб сўрашганида, гарчи бир марта салом берганини кўрмаган бўлсам да, "одобли", "яхши киз" эканлигини айтуб мақтаб юргонганди.

- Тўрги килаляман, деб ўйлаганимизнинг?

- Шундай. Энди эса айбисиз айбдор бўлиб колдим. Туҳмат балоси ёмон бўларкан.

- Сиз бу гапни ёшитгандан сўнг у аёлнинг ўйига кириб ҳаммасини тушунтириб берсангиз бўларди-ку?

- Боя айтганимдек, эрим бориб гаплашди. У аёл эса: "Бу битта менинг гапларим эмас, маҳалладаги уч-тўртта аёллар ҳам айтишиб-да-", - дебди.

- Махаллада сиз ҳакимнингизда шу гапларни айтадигилар бор, деб ўйлайсизми?

- Мен-ку, ишонмайман. Бунинг устига учта қудам ҳам шу ерда яшашади. Кўнглимизни изтиробга солаётган нарса ҳам ўша. Улар ёшитиб қолиша, нақ шарманда бўламан-ку!

- Агар рози бўлсангиз, ўша кўшинингиз ва унинг кудалари билан гаплашсан, нима дейизиз?

- Жуда хурсанд бўлардим.

Аёл менга кўшини ва кудаларининг

Эр вазири - хотин

"Она меҳрига зор ўтдик"
13-сон

ЭСЛАТМА: Онам вафотидан сўнг, биз 8 фарзандини ўлаб отам яна уйланди. Аммо, ўтаги онамиз отами билга қарши қилиб кўйди. Акам алам устисла наша чекиб қўйди. Агар аёл билга оғизга меҳр берганни эди... Надотки бу қийин бўлса?

МОХИРА,
Қарши.

"Дунё бевафо", - деган нақл ҳақка ўхшайди назаримда, агар ҳақ бўлмаса, онаизори эрта дунёни тарк этган 8 фарзанднинг ҳаммаси ўтаги онага коларими? Ўз отасидан калтак ермиди? Ундай деса, меҳри дарё ўтаги оналарни ҳам кўп эшиганимиз. Улар ўзгалир боласига умрининг нисор этиб, дили "илак" лиғидан меҳр қозони яшашади.

Аттаг, минг аттагни, Мохиранинг ўтаги онасининг фъели-авори, ёлғончилиги; отасига ёлғон-яшикини чакиб урдириши билан болалар дилини вайрон этаркан-а? Минг лаънат бундай ўтаги онага!

Унинг: "Мен ўтаги онамни жуда хурмат килардим. Лекин у кишидан ўзимга лойик иззат топа олмадим. Ёлғон, тил унчидан галирағтан ҳар бир гаплари юрк-багримни эззи ташавган. Нахот у кишида самимиийи бўлмас-а? Мана, йиллар ўтди, тан жароҳатим битди, лекин дил жароҳатим битгани ўйк", - деб зорланни мухлисларимизни, шу жумладан мени ҳам бефарқ қолдирмади!

Ахир, оталар ўз умр йўлдоши болаларини аро ўйларди қолдириб дунёни тарк этган, фарзандлари кийналмаслиги учун қайта уйланади аслида. Хотининг гапини гап санаҳ, фарзандлар дилини ранжитадиган хотининг не кераги бор? Үйлардан бирини "наркоман"га чиқириб, ҳақоратласа, қизларига қаратса: "Сизлар ҳам гиёҳванд бўлиб, бузилиб кетасанлар", - деб ҳақоратлаши инсофданми? Кани унинг оталик меҳрию мурувати?

Шу ўринда бир воқеа эсмасида тауши. Биринчи хотини автоҳалокат натижасида дунёни тарк этгач, б фарзандли эркак ўшаларни қўйишда зарурлигини ўлаб бошқасига уйланиди. Иккичи хотини ҳам унинг фарзандларига ўз онасидек қараб, аҳилинда яшаган. Баъзан орада кўнглислизик чикса отанинг дарди инида коларди. Аёли ҳақ бўлса ҳам ённи олмай, индамайди. Онанинг эса дили ранжиди. Чунки ҳаётда болаларнинг қайсиносидандир "ўтаги она-да!" - деган фикр кечиб, ғашли кўларкан. Эр болаларидан ранжиган аёлни уйга киргач, яка сухбат пайтида хотинини яширичча эркаларкан: "Хотингой, ке сен - уларнинг ғашлигини кечир, улардан ўпкаламай, етимлигиги хисобга олгин, кейин хурсанд бўласан".

Ҳақиқатан ҳам, эркак тўғри йўлни тутган, шундай қимласса оиласида уртуплон бўлиши аниқ эди.

Мохиранинг отаси эса нотўғри, йўл тутиб, ҳам ўзига болалар нафротини кўзғар, айни чоқда хотинини ҳам тагини кўтариб, унинг болаларига кўполлигини келтириб чиқараркан.

Отанинг катта ўғлига "наркомансан", дейиши унинг наша чекишига сабабчи бўлубди.

Ахир бундай бўлмаслиги мумкин эди-ку! "Яхши гап билан илон инидан чиқар, ёмон гап билан мусулмон динидан чиқар" гапига амал қилиб иштутса, олам гулистан бўлади-ку! Яхшиликка нима етсин!

Мохира! Кейинги ҳаётингиз ҳакидаги тафсилотларни кадрдорнимиз "Оила ва жамият" саҳифаларидан кутиб коламиз.

Афиша ХАСАН кизи.

Малоҳатнинг "Дил изхори"ни ўқидим-у, гўё ўзим унинг ҳолатига тушгандек бўлдим. Үқиганин сари: "Тавба, шунчалик ҳам бўладими?" - дейман. Гапнинг очиғи, бизнинг ўзбек қизларидан соддалик, ўта ишонувчаник, аникоги лакмалик бор-да. Нафакат қизларимизда, баъзи оналарни ҳам. Баъзи оналар қизларни тезроқ узатишса-ю,

лоҳат.

Маколани ўқияпман-у, аввалига: "Ҳаммаси рисоладагидек давом этаяти-ку", - деб дейман. Токи, қайнотаси унинг кильмишларини сўзлаб бергунга қадар ҳаёт гўё ўз ўрнида эди.

Кейин ҳаммаси алғов-далғов бўлиб кетди.

Бу ерда хото Малоҳатнинг акаларидан

ка"нг йўк, пулни эринг менинг гувохлигимда санаб олди, борадиган жойингга бор, ёзадиган жойинга ёз", - деб масъулитни хиз этмай, оксоколлик бурчини бажармай ишга юзаки қараган. Негадир у ҳам: "Ёш болалик аёлнинг тақдири нима бўлади?", демасдан йигитга ён боғсан. Малоҳатнинг тақдири худди чигал тушган илга ўҳшайди.

Малоҳат! Ёш бошингиз билан шунчаги оғир савдоларни кўрибисиз. Ҳеч хам тушкунликка тушман! Рӯҳан эзилман! Бахт дегани фракт эр билан яшашда смас, баҳтнинг чек-чегаралари, олмос каби кирралари кўз. Кизчангизни яхши парвариши килиб, чиройли тарбияланг, хаётда ўз ўрнингизни топиб кетишингизга ишонаман. Бу қийинчиликлар, англешли мовчиликлар ва алданнислар ортда қолиб кетади. Булар барни сизни синовдан ўтказди хисоб. Тахририят фикри-

ИНСОН ТАҚДИРИ



"Билмайин босдим тиканни"
- 11-сон

ЭСЛАТМА: Тақдири экан, иккичи марта эр қиласим. У акалариминг ишончики қозонган, менга ҳам бефарқ эмасли. Фарзандлик бўлганимда унинг шккита хотини, қизлари ва ўғали борлигини эшиштам. Эрим эса менги ўзиз, пусиз қолдириб қочиб кетади. Энаи нима қилишга ҳайронман.

МАЛОҲАТ

ҳам ўтган. Юкорида айтиб ўтганимдек ишонувчаник түгуси акаларидан ҳам мавжуд. Нукуслик йигит кизнинг кўлуни сўрганда унга ишонишган, чунки лўттивоз йигит усталик билан уларнинг ишончини қозонган.

Бўлмаса акалар уй олишини минг доллар беришармиди?! Ё бўлмаса олинган ўйни йигитномига расмийлаштиришармиди? Мана сизга ишонувчаник оқибати! Акалар ҳам, она ҳам Малоҳатнинг турмушга чикишини, баҳтини топиб кетишини ўйлаганлар-у, барча ҳаракатлар шу ниyатда килинган. Лекин "У йигит ким? Ўйланганим? Кизни баҳтили кила оладими?" бу ёғини ўйламаганлар. Афсусланадиган томони ҳам шунчада! Ишонувчаникнинг яна бир зарари улар тўйдан один ФХДЕ (ЗАГС) дан ўтмадилар, ота-она ва акалар бундаги жадид, бу ачинарли ҳол атбатга. Эс-хуши жойда, ҳаётнинг пасту баландликларини муроҳаза қила оладиган, ақли теран кизнинг ҳаётни барбод бўлди. Кейин ҳамшира бўлиб ишлади.

"Оддий ҳамшириларидан бўлманинг катта ҳамшираси лавозимигача кўтарилдим", - деб ёзди Ма-

ларнинг ҳамширидан ранжиган хотининг не кераги бор? Үйлардан бирини "наркоман"га чиқириб, ҳақоратласа, қизларига қаратса: "Сизлар ҳам гиёҳванд бўлиб, бузилиб кетасанлар", - деб ҳақоратлаши инсофданми? Кани унинг оталик меҳрию мурувати?

Бу ерда маҳалла окоқолига ҳам эътирозимиз бор. "ФХДЕнг йўк, "пропис-

да айтилишича, ушбу иш тегишли идораларга жўнатилар экан. Лоақал ўша тегишли идоранинг масъул ходимлари ишга жиддий киришишса, у лўттивоз ва алдоқчи йигит қимлилари учун жавоб берадиган вақт келади. Ҳа, қачончага хотин олиб, хотин қўйиб, қизлар баҳтига зомин бўйли, фарзандларнинг ўқиси нафас олишларига сабабчи бўлиб яшайди. Йўк! Эй оналар, акалар ҳушёр бўлайлик, синчков яшайлик. Ҳар бир қиз баҳтини топсин. Эзилиб, кўз ўтқиб юрмасин. Қизларнинг бахт юлдизи порлаша биз каттапларга ҳам боғликлигини унтулайлик.

Бу иш тегишли идораларга ҳавола этилишида аблатта ФХДЕ раббарияти ва маҳалла оқсоли ҳам муносабат билдириши лозим. Ахир инсон тақдири "йинчок эмас-ку"! Шундай йўл тутила, келгусида ота-оналару акалар ФХДЕ ходимлари-ю, маҳалла оқсоқоллари учун сабоб дарси бўлиб, масъулият хиссини чукуррек англайдилар, деб умид киламиз.

Мұхабbat TУРОБОВА.

ХУНАРЛИ ОДАМ ХОР БЎЛМАС

Маколани ўқиб, бир воқеа эсмига тушди. Зора, бир воқеа сабаб бугунги кундан доҳарий сарфарига отланган хотин-қизлар ўзларига зарур хulosha чиқаришса...

Маҳалламиздаги кўп қизлар фабрикада ишларди. Бирок, иктиносидий қийинчилик туфайли фабрика ёпилди-ю, кўплаб қизлар, аёллар ишсиз қолиша-ди. Албатта, кўпидан тикиши-бичиш келдиган киз-жувионлар учун ишсизлик муммия тудғиранинг йўк. Аммо ҳунарсиз киз-жувионларга қийин бўлди.

Шу орда маҳаллада: "Кореяга ишга олаётганиши", - деган гап оралади. Бу гапни қанчалик рост-ёлғонлигини суриштириш бир қанча ҳорижни хоҳловчи - ишитиёқмандлар топилиб қолди.

Эмиши, бир аёл Кореяга ишга юбо-рармиш, виза, бориш-келиш учун 500 "кўп"идан бўлса бас, деганимши. Кўллаб одамлар уйдаги мол-холини, кўлга илингудек буюмини сотиб, ўша аёлга бор-будини тутқазиши. Аммо, орадан бир, иккى ой эмас, олти ой ўтса ҳамки, Кореяга юбориладиган "хужжатлар" тайёр бўлмади.

Тоқати тоқ бўлганлар ўша аёлнинг ўйига қатнай-катнай, чарчаб, сурисиришади. Карабисизи, ўша "тадбиркор" аёл замонавий "учар" аёллардан бирни бўлиб чиқди. Пул берганинг барчаси сочини юлиб, "дод" деб қолишиди. Аёл эса исизсиз гойб бўлди!

Бошқа бир танишимнинг қизи иккита йигит билан Қозогистонга, Олмаота шархига савдо килгани кетади. Йигит-

ларда мол бўлган - қизни улар ўз нарсаларини соттириш максадидан бирга олиб кетишишган. Қиз мўмайгина даромадга эришиш илинижда ота-онаси, ишхонасидагиларга билдиримай, "ҳаётхўйт" деганча бегона юртга кетди.

Йигитлар ўнга ўз нарсаларини соттиришади. Ишлари битгач, номардлик килиб бегона одамлар орасида нотавон қизни ташлашади-ю, ўзлари жуфтакни ростлайди.

Қиз гоҳ у, гоҳ бу одамларнинг хизматини килиб, сарсон-саргардон бўлади. Аксига олиб, хужжатларини йўқотиб кўйди.

Бўйёда эса қизининг йўқолиб котланидан ташвишланган ота-она бутун милицияни оёқка турфазади. Узоқ кидирув, сурисиришлардан сўнгнина қиз топилди. Озиб-тўзиб кетган қиз бўйнигача қарзга ботиб уйга кириб келади.

Ҳалқимизда ажойиб нақл бор: "Узоқдаги қўйруқдан яқиндаги ўлка яхши". Менимча, қўйида ҳунари бор, яхши мутахассис бўлса, ўзга ўзига оғизга оғизга тадбиркорлик, узоқни кўра билаш зарур.

*
Хосиат ТОХИРОВА,
Оққўргон шахри.

"Ўзга юртда бекадр малик-калар" - 3-сон, 2005 йил

ЭСЛАТМА: Бир танишим яхши шашла шашлари. Шунга қаноат қилимай, Кореяга ишга кетади. 2 ўйла машина, анча пул шашлаби. Эшишсам энагалик ва касал боқиби. Бойлик дей оиласан кечиб, фарзандларини ёлғиз машал, бегона юрган аёлнинг иши мўтгрими?

Махфират АТОЕВА.



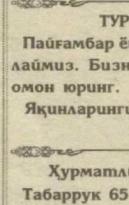
ДАБРИКЛАЙМИЗ



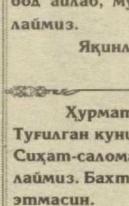
Хурматли
ТУРСУНОЙ опа!
Таваллау кунингиз муборак бўлсин. Фарзандарингиз, оиласигиз, шогирдларингиз бахтига соғ бўлсин. Юзингиздан кулгу, лабингиздан табассум армасини Гулчехра



Хурматли
УМИДА!
Туғилган кунинг билан табриклиймиз. Оиласий хотиржамлик ва солик тилаймиз.
Турмуш ўргонгиг Алишер ва фарзандларинг



ТУРСУНБОЙ ака!
Пайғамбар ёшининг билан табриклиймиз. Бизнинг бахтиимизга соғомон юринг.
Яқинларингиз номидан Асатилло ва Иброҳимjon!



Хурматли ҚОБИЛЖОН ака!
Табаррук 65 ёшининг ва муборак бод айлаб, мустаҳкам соғалик тилаймиз.
Яқинларингиз Асатилло ва Иброҳимjon!



Хурматли МУКАРРАМ!
Туғилган кунингиз муборак бўлсин! Суҳбат-саломатлик, узоқ умр тилаймиз. Бахт, омал ҳеч қачон марк этмасин.
Исройл, Нигора ва Феруз Усмонова.



Тоғажонимиз Жўрабой ХУДОЙБЕРГАНОВ!
49 ёшининг муборак! Умрингиз узоқ, ишларингизда омал ёр бўлсин!
Жиянингиз Муҳаммад Хушвагитова.
Самарқанд вилояти



Ўзбекистонда ҳаво ўзгариб туради. Республика мизнинг айрим худудларида киска муддатли ёмғир ёғиб, момақалдириқ бўлиши ва тоғлиқ туманларда дўл ёғиши мумкин. Шамолнинг тезлиги кучаларига яди. Ҳарорат кечаси 9-14, кундузи эса 19-20 иссик бўлади.



КўЙ (21.03 — 20.04). - Бу хафта эзгу орзулагингиз ушалади. Ҳаммасига ўз истеъоддининг ва меҳнатнинг билан эришасиз.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Ўз мажбуриятларингизга жиддийлик билан ёндошинг. Акс холда кўнгилсизликлар келиб чиқиши мумкин.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06). - Тақдир сизни синааб кўриши эхтимоли бор. Ўйлаб иш тутишга ҳаракат килинг.



КИСКИЧБАКА (22.06 — 22.07). - Кўпроқ меҳмондорчиликка бориб, оила аъзоларингиз билан биргаликда олинг.

ХИЛОЛАХОН!
Туғилган кунинг билан кутмайман! Сенга бахтимонлик тилайман. Эзгу тилаклар ҳамроҳинг бўлсин.

Аканг Давлатбек.



Жиянларим ЖАВҲАР-БЕК ва КАМОЛИДИН!
Туғилган кунингиз билан табриклийман. Узоқ умр, суҳбат-саломатлик, омал, тилайман.

Тоғангиз Одилбеков



Исройлбек.

Қадари ФАРХОДЖОН!
Сизни түшгилган кунингиз билан кутмаймиз. Келажакда моҳир шифокор бўлишингизни чин дилдан истаймиз.

Курдалишаригиз:
Алишер, Малина, Шоҳсонам, Азamat, Комила, Жаъфар.



Азизим Ҳусенов РАҲМАТИЛЛА ака!

Таваллау айёмингиз ва мучал ёшининг билан чин юракдан табриклиймиз, соғалик, омал, аъло кайфиёт тилаймиз.

Ўғанингиз, қизингиз ва умр ўлдошингиз Дирабо.



Азиз фарзандимиз ИХТИЁРЖОН!

Туғилган кунингиз муборак! Қизим Соҳбаба билан кўша-қарib, яхши фарзандларинг изласи бўлиб юришингизни тилаймиз.

Ойжонингиз Сурайё, алаҳонингиз Миршокир.

Азиз фарзандимиз ЖАМОЛИДИН!

Таваллау кунинг муборак бўлсин! Биз орзу қиласиган инсон бўлиб етишгшин!

Аданг Акмал ва онанг Муқадас.

Укам БАҲОДИРЖОН!

Таваллау айёминг муборак бўлсин! Бахтиимизга соғ бўлгун. Опа-сингиларингнинг суюничи бўлиб узоқ умр кўргин. Тўйларимизда ёнимизда ҳамроҳ бўлиб тургун.

Жигарбаналаринг Шаҳноза, Дилноза, Дилаффуз

Ўғлимиз САРВАРЖОН!

Туғилган кунинг билан табриклиймиз. Келгисда армонаримизни рўёбга чиқариб, комил инсон бўлиб улғағинг. Сени жуда яхши кўрамиз.

Аяжонинг Озода, аданг Ноуб, ойнинг

Шаҳноза ва укаларинг.

Тошкент шаҳри.

МУННАЖИМЛАР

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Айнан шу

хафта

сиз

ўзингиз

излаган

инсонинг

гиз билан учрашасиз. Имкониятдан фойдаланиб колинг.

БОШОК (24.08 — 23.09). - Ҳафта

анча

тиғиз

ўтса-да,

сизга

келиртган

да-

ромадидан

кўнглингиз

тўлади.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Мактаб-дош

дустиңгиз

билан

учрашасиз.

Бу

сизга

хушкайфият

бағишлайди.

ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Муҳаббатга оид муаммоларни ҳал

қилишингиз

керак

бўлади.

Аммо, хато қилиб

кўйишдан

эхтиёт

бўлинг.

ЭЪЛОНЛАР!

Профессор Эргаш САЛИМОВ клиникаси барча турдаги аллергик, бўғин, ошқозон-ичак хасталикларини, қасалманд, нижон болаларни маҳsus усусларда даволайди. Бронхиал астма хасталигини гормонлар дарилар кўлланмайди. Аллергик касалликларни аниқлаб, даволашда турли аллергенларни кўйиб синалади. Иш вакти соат 8 дан 17 гача.

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент, Ўйур Ҳўжаев кўчаси, 4-йи, 10-хона. Автобуслар — 27, 35, 46, 53, 91. Трамвай — 8, 1-шакар клиникаси бекети. Тел: 49-43-33, 144-64-30.

Акмал Икромов тумани Ёнғоқ маҳалласида 6 сотихли ховли сотилади.

ТЕЛ. 47-00-72 (Фотима).

АБДУРАХМОН хусусий шифохонаси

ТОМОК, КУЛОҚ, БУРУН СОҲАСИ БЎЙИЧА
КУЙДАГИ КАСАЛЛИКЛАРНИ:

+ Гайморит ва фронтитни пункциясиз даволаш; + Аллергик вазомотор ринитлар, бурундан ва димоғдан ноҳуши хид келишини; + Кулокнинг ийрингли ва ийрингизи ялигланишларини; + Кулодаги замбуруяни ялигланиш (отомикоз); + Болаларда ва каталарда ларингитнинг қайталаниши, овознинг бўғилиши, сабабиси йўтада томокдаги ёт жисмнинг сезилиши; + Сурункали тонзилитларни ва фарингитларни катталарда ҳамда болаларда операциясиз даволаш, тонзилектомиядан кейинги томокдаги оғриклини САМАРАЛИ ДАВОЛАДИ.

КАБУЛ ВАКТИ: 9⁰⁰дан 20⁰⁰ гача

Манзил: Тошкент шаҳри, Чилонзор мавзеси, 17, 32-йи. Телефонлар: 116-88-02, 76-86-85. Мўлжал: "Чилонзор" метро бекети ва "Совпластит" дўкони. Лиц №3987

ОИЛАМИЗ
БАҲИ — "8-МАРТ"
САНАТОРИЙСИ



АГАР СИЗ 15 КУНЛИК ДАВОЛАНИШДАН СҮНГ

+ Узоқ вақт кутилган ҳомиладорликни; + Киста ва миома ўсимтаришларни жарроҳ тигисиз даволашни; + 3 кунда бошкоронгуклини ноҳуш ҳолатларни дори-дармонлариси қолдириши; + УТТ (УЗД) да япон аппарати ёрдамида тана аъзоларигини текшириши; + Бачадон начайларининг фаоллиги, ўтиш-ўтишмаслигини иашлаши; + 10 кунликкача бўлган ҳомиладорликни дори-дармонлар билан тўхтасини ҳоҳласанги;

СИЗНИ 55 ЙИЛЛИК ИШ ТАЖРИБАСИГА ЭГА "8-МАРТ"
САНАТОРИЙСИДА ТАКЛИФ ЭТАМИЗ

Бундан ташкири "8-МАРТ" санаторийсида эркакларда учраб турадиган; + Жинсий аъзоларнинг ўтиқ шамоллаши; + Жинсий мумомаланинг сустлиги ва бошқа жинсий касалликлар даволанади;

Санаторийда эр-хотин бир вақтда келиб даволаниши йўлга кўйилган. Йўлланмалар факат санаторийда сотилади. Йўлланмалар касаба ўюшмалари орқали сотилмайди.

Манзил: Тошкент вилояти, ЧИРЧИК шаҳри, Чайковский кўчаси, 91А-үй. Мўлжал: Шаҳар түргуҳхонаси. Тел: ЧИРЧИКДА: (8-271) 2-56-09. Факс (8-295) 61-213, (8-371) 111-19-86. Лиц № 2765

Фирмаларда мустакил ишлашга бухгалтер тайёрлайман. Амалиёт 90%.

Компьютер. ТЕЛ: 47-31-55, 39-73-155

Тошкент шаҳар Чилонзор туманидаги 90-мактабни 2003 йилда 9-синфини тамомлаган САИДДИНОВ АЗИЗБЕК АХМАТИЛЛАЕВИЧ номига берилган И№0416402 - рақамли гувоҳнома йўқолганинги сабабли БЕКОР қилинади.

Оила аъзоларимиз билан дастурхон атрофида ўтирасак, телефон жиринглаб колди. Гўшакни болаларимдан бирин олиб, мени сўрашаётганини айтди. Телефон қиласиган йигит, мен 59-мактабда тил-адабиётдан дарс берганимдан сабоб олган ўкувчиларимдан бирни экан. Айтишича, ўкувчиларим синфдошлар учрашивуни ўтказмоқчи бўлишибди. Шунга менинг ҳам таклиф килиш учун роса яшаш манзилимни излашибди. Бундан кувониб, уй манзилимни тушунтиридим. Собиқ ўкувчим эрталаб уйимизга кириб келди. Самимий саломлашдик, кўришдик.

- Мени танидингизми? - сўради ҳазилемуз.

- Сиз Шукуржонсиз-а? - дедим унга жавобан.

- Шукуров Рустаммур, тўпалончи болаларингизданман, - деди у.

Бахтиёрлик

Бир зум ўша йиллар—ӯшандаги киз-игиллар бугунги кунда қаёларда ишлаётгани ҳақида сўзлашдик. 59-мактабни битирганига 40 йилдан зиёд вақт ўтган бўлса-да, собиқ ўкувчимнинг кўзлаидан болаларча самимийлик, ёшлигини эслаб яйшар, айни чоғда устозига нисбатан меҳр-муҳаббат анкаб туради. Мен-чи, мен ёҳам ўша кучга тўлган, ўкувчилар билан ишлаб чарчамайдиган дамларим - ёшлигини эслаб, кувондим. Устоз бўлганимдан фархландим.

Агар қайта дунёга келсан, яна ана шу устозлик касбими танлаган бўлардим. Чунки эл хизматига камарбаста шогирларимнинг камоли - камолида менинг ёҳам муносиб хиссам бор-да!

Афифа ХАСАН қизи

ЎКОТАР (23.11 — 21.12.). - Юлдузларингиз омаддан дарак бермоқда. Хорижга хизмат сафарига боришингиз эхтимоли бор.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 — 20.01). - Хафта давомида кўпчилик йигиладиган жойга боришидан сакланинг. Муаммо чиқаришингиз мумкин.

КОВФА (21.01 — 18.02). - Хафтанингиздан ёҳам аъло ва унумли якунлайсиз. Дам олиш кунидаги рўзгор юмушлари билан шуғулланинг.

БАЛИК (19.02 — 20.03). - Янги жиҳозлар харид қилишини ортга сурманг. Яқин кунларда ўзингиз орзу килган ўй соҳибига айланасиз.

МУННАЖИМЛАР

БАШОРАТИ

«Оила ва жамият»
ўзитномаси

Чинор бўлмасанг ҳам
майлига, дўстим,
Навниҳол сингари
илдизига бўлсин.
Ўз баҳтини топиб,
ҳаётда ҳар ким,
Пешонангда ёрг
юлдузинг бўлсин.

Ўчлов Испания
(туркича) Уяли алоқа

Хуҷум Тиниш белгиси

Робот аёл

Фам-ғусса

Туркия курорт

Олтин олма... оли

Кумуш ёри

Далил Юз, ангор

Сура қисми

Покиза Виза

Радио FM

Эъзозлаш

Техрон Автобус

Эзлик

Fm 88.4

Қадим

Далада экиннинг
чотиги бордир,
Оқаётган сувнинг
кўтиги бордир.
Айтмолмаган жойга
бурнингни сукма,
Козоннинг ҳам, очик-
ётиги бордир.

Юридик газета	Евро 2004	З-шахс	Касса	Тропик мева	Воҳа
Чиркин	Рӯза ойи	Майдалаф сотини			Ҳид
Гулноми	Рим			Фильм тури	
Ҳуҷум				Лаҳза	
Тоғ	Ол!		Номус		Фарҳод ёри
					Туман Фар-а
					Озода
			Одиста	Ибодат	Партия Қоз-и
				Гуруҳ Россия	
		Чулок	Дона		Илм
				Водий	Майдон
					Гата
			Бало	Фойда	Нота
					Шикор
					Жаргон
					Туйгу Йиғма
					Суроқ юқла-маси
					Волида
					Давлат Афр-а
					Оғати-жон
					Шаҳар (МДХ)
					Хинду қабила
					Турма
					Гуруҳ АҚШ
					Тасдиқ
					Назар
					Услуб
					Билгани-ку, гапини топиб гапирав,
					Бироёвлар айбии ётиб гапирав.
					Қайнона ва келин ўт бизан сувми?
					Гоҳида, бир-бирин қопиб гапирав.
					Пардабой КУЛАТОВ,
					Сурхондарё вилояти,
					Жарқўрон тумани,
					«Сурхон» фермерлар уюшмаси.

УКАМДАН ҚОЛГАН ТУГУН

Бундан бир неча йиллар иллари мўмин-қобилгина, эзликини бир укам ҳаётдан бевакт кўз юмди. Унинг ёшига хотини, ёлғизигина ўғли қолди орқасида.

Мурдани юваби, кафаллаган фассол келинимиз тугиб берган кийимларни бир-бир кўздан кечиргач, уйига

олиб боришимизни айтиб чиқиб кетди.

Марҳум укам тижоратчи, кийимларининг хаммаси қимматбаҳо ва камёб эди.

Бир куни тушимда марҳум укамни кўрдим. У жуда хафа ва кийимлари юпун ахволда эди. У мени кўриб: "Опа, бу

ёқка келаётib, телпагим, пальто ва этигимни йўқотиб кўйдим. Қиши фасли яқинлашяпти, хадемат совуқ тушиб колса қандок қиласам", - деяйиғлаб юборди.

Мен тушимни онам раҳматлига айтиб бердим. Онам укамнинг жасадини ювган ювгувчиникига тугундаги кийимларни олиб борган укамдан хаммасини олиб бориб бер-

ган-бермаганини сўраб-сурошириби. Укам қишида ўзи кийишини ўйлаб, пальто, телпак ва этикни олиб қолганини айтибди.

Онам ўша қолган нарсаларни ювгувчиникига ўзлари обориб берганларидан сўнг, марҳум укам тушимизга кирмай кўйди.

Хадича опа тилидан София УЗОКОВА оқка кўчирди.

Оила ва жамият

ТАКДИР ЭКАН...

Кимнингдир ҳаётни шоҳона бўлар,
Ошиқларнинг дарди пинҳона бўлар.
Омади чопмаса,
ҳаётдан нолиб,
Ишёқмасда доим
баҳона бўлар.

Онахонимнинг якка-ю ягона холаси бор эди. У киши жуда меҳрибон эди. Биз уни момо, дер эдик. Момом бизни ҳам, онахонимни хам яхши кўради.

Бизнингда мөхонга келганида уйимизга меҳр-муҳаббат оқиб киргандек бўларди. Биз момонмнинг кетисини асло хоҳламасдик. Аммо кетди, бокий дунёга...

Йиллар ўтди. Бир куни момом тушимизга кириди, жуда хурсанд экан. "Онангана бир нарса бермоқчиман", - дейдилар. Бир хафтадан кейин, укамга момонни ўғиллари Отамурод тоғамнинг қизини келин килаётгандарни ҳақида "Тўй хати" келди. Тўй ҳам бўлиб ўтди. Кунлар кетидан кунлар ташбонида ўтиб, укам ширингина кизчалик бўлди. Унга Ирода, деб исм Кўйишиди.

Жиянчан ёшига етар-етмас тушимга яна момом кирди. Ранглари сўлғин, ўзи бир ахволда. У онамдан кўлида ушлаб турган бир сиким оппок-момик пахтани сўради. Пахта шу қадар чироили эдик, мен уни меҳрибон момонга ҳам беришни истамасдим. Лекин онам берди... Мен умримда биринчи бор момонни тушимда ёмон ҳолатда кўрдим.

Бу туш таъбирини билолмай юрган кунларим, жиянчам иккى дунё оралиғида турган экан.

Уч кундан кейин яна туш кўрдим. Тушимда бир ажойиб дараҳтки, барглари кўзни камаштирас, товланиши ахли оларди. Катта боғда ундан бошқа дараҳт кўзимга кўринмасди. Мен ўша дараҳтга маҳлиё эдим!.. Лекин... шу пайт кимдир унинг шоҳларини кеса бошлади. Мен дараҳт томонга югурдим... ва уйғониб кетдим. Шу дараҳт қалбимда мангу колди.

Эрталаб бизнинг Ирода-миз Оллоҳнинг иродасига айланганини эшидим. Уйимизга кириб борганимда отажоним, онахоним, укам ва келинимнинг ахвлари тасвирлаб бўлмас дараҳжада эди. Уларга дадла бўлишини истардим. Аммо ичимдаги "дард" тўкилиб, атрофдагиларимга тарқалишидан кўркиб, гапира олмасдим. Отажоним кўзларини юмиб узок ўтиридилар ва гап бошладилар:

- Мен бундай бўлишини тушимда кўрувдим. Аммо яхшилик йўювдим. Ҳатто, бу тушни онангга ҳам айтмовдим. Ҳавотирлаби, уларни касалхонага жўнатувдим. Биз тақдир марҳаматини рад эта олмас эканмиз, - дедилар.

Шундан кейин мен тушни ётдимики, биз тақдирни ўзгартира олмас эканмиз. Аммо яхшилик ва яхши ният яхшида.

Мен истардимки, хаммализига омадли, баҳти тушлар ёр бўлсин.

Зулфия САМАДОВА,
Тошкент шахри.

ДУШАНБА 23

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.45 «Тахлилнома». 8.50 «23, 5 даражали бурчак остида». Телесериал.
9.40 «Бизнес хафта». 10.00 ЯНГИЛИКЛАР.
10.05 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
11.35 «Яхшилик». 12.00 ЯНГИЛИКЛАР.
12.05 «Дастурхон атродида». 12.25 «Айтишув». 13.10 «Шов-шув». Телесериал.
14.00 ЯНГИЛИКЛАР.
14.15 «Тамаддин». 14.35 «Кизлар давраси» - Кореяда.
15.30 «Муносабат». «Болалар сайдераси». 16.00 1. «Гаройибкентга сайдераси». 2. «Олтин тож». Телевизион ўйин.
16.50 «Покахонтас». Мультсериял.
17.40 Мумтоз наволар. 18.00 ЯНГИЛИКЛАР.
18.10 «Севги тилсими». Телесериал (Корея)
19.05 «Хамма неъматни борада кадрла».

19.10 «Ўзлого» кундадиги га рекламалар.
19.15 Оқшом эртаклари.
19.30 «Ахборот» (рус тилида) 19.55, 20.25, 21.00
20.00 Биржа ва банк хабарлари.
20.30 «Равнак» студияси намоиш этади:
20.30 «Ахборот».
21.05 «Жараён». 21.30 «Бегона». Телесериал.
22.30 «Ўзбекфильм» студияси: «Насридин Бухорода». Бадий фильм.
23.50 «Ахборот-дайжест». 00.10-00.15 Ватан тимсоллари.



«ШШЛР» ТЕЛЕКАНАЛИ

16.00 Кўрсатувлар дастури.
16.05 «Учинчи сайдера» мазифи дастури.
16.00 Дэвр «Харфа ичидаги сайдераси». 17.30 «Янги авлод» почтаси.
17.50 Мультифильм.
18.00 Мехр кўзда.
18.20 Субъект манбани.
18.25 Ьешлар овози.
18.45 ТВ-афиши.
18.50 Мумтоз наволар.
18.55, 21.55 Иклизим.
19.00 Давр.
19.35, 22.35 ТВ-анонс.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.00 Кўрсатувлар тартиби.
17.10 «Илим ҳажидаги афсоналар». Илмий-оммабон фильм. 5-кисм (якунловичи).
18.00 Мултчархалак.
18.10, 21.00 «Экспресс» телегазетаси.
18.30, 20.00, 21.20, 23.45, «Пойтахт» ахборот дастури.
18.50 ТВДа сериал: «Мопена Клара».
19.35 «Тиббиёт сизнинг хизматнингизда».
20.20 «Сўз беринг». Ток шоу.
21.40 Кинонигоҳ, «Хинжер ва Фред». 1-2-кисмлар.

си: Ёкимли иштака:

16.45 «Буок ёпилиш». Мультифильм.
16.55 Ьешлар кўйлаганда.
17.10 Янги алифбони ўрганимаси.

17.25 Огоҳхон-давр талаби.
17.45 «Бахтири болалик».

Фототаплов.

17.50 Ьешлар овози.

18.10 Равнак.

18.25 1001 маслаҳат.

18.45 ТВ-афиши.

18.50 Мумтоз наволар.

18.55, 21.55 Иклизим.

19.00 Давр.

19.40 Ўқишига марҳамат!

19.45 «Давр» - репортаж.

19.55 Мусикий лаҳзалар.

20.00 «JOKER» телелотореяси.

20.10 Марди майдон.

20.30 ТВ-адвокат.

20.35, 21.25 Эълонлар.

20.40 «Муҳаббат мажароси».

Телесериал.

21.10 «Экспедиция». Телесериал.

21.10 Чемпион сирлари (рус тилида)

17.10 «Ит усси».

18.00 Мультифильм.

18.10, 20.40 «Экспресс» телегазетаси.

18.30, 20.00, 21.00, 22.45 «Пойтахт» ахборот дастури.

18.50 «Морена Клара».

19.35 «Химоя».

20.20 «Инсон ва конун».

18.25 «Янги авлод» студия-

си: Ёкимли иштака:

16.45 «Буок ёпилиш». Мультифильм.

16.55 Ьешлар кўйлаганда.

17.10 Янги алифбони ўрганимаси.

17.25 Огоҳхон-давр талаби.

17.45 «Бахтири болалик».

Фототаплов.

17.50 Ьешлар овози.

18.00 Мунавар тонг».

18.00 «Покахонтас». Мультсериял.

2. «Цирк, цирк, цирк».

17.00 «Покахонтас». Мультсериял.

2. «Цирк, цирк, цирк».

17.50 «Ўзбектелефильм» на-

мойини: «Гилам».

10.05 «Севги тилсими».

11.05 1. «Оламни асрарни».

2. «Эл самолатиги йўлида».

3. «Тиббий одимлари».

4. «Софлом бўлай дессангиз».

11.45 «Журналист таҳлили».

12.00 ЯНГИЛИКЛАР.

12.05 «Серхи най». Мультфильм.

12.15 Спорт янгиликлари.

12.25 «Дустлик» студияси

телеожунали.

19.30 «Ахборот».

19.10 «Хамма неъматни борада кадрла».

19.05 «Ўзлого». Телелоторея.

10.20 «Ўзбектелефильм» на-

мойини: «Она замин неъмат-

лари».



19.40 Ўқишига марҳамат!
19.45 Хамкор-2005.
19.55 Мусикий лаҳза.
20.00 Спорт-лото.
20.10 Олис манзиллар.
20.30 ТВ-адвокат.
20.35, 21.25 Эълонлар.
20.40 «Муҳаббат мажароси».

Телесериал.

7.30 «Хабарлар».

7.45 «Бодоре утро».

8.45 «Хабарлар» (Рус тилида).

9.00 Паузалифтинг.

9.30 Мини футбол.

9.50 Кикбоксинг.

10.20 «Саргузаш излаб».

Хужжатли фильм.

Россиянинг БИРИНЧИ КАНАЛИ.

11.20-12.50 «Илгарима йилдан сўнг».

Бадий фильм.

«SPORT». ТЕЛЕКАНАЛИ.

16.55 Кўрсатувлар тартиби.

17.00 «Хабарлар».

17.15 Динсий клуб.

Россиянинг БИРИНЧИ КАНАЛИ.

17.40 «Клон».

Сериял.

18.00 «Мени кутгил».

20.00 «Время».

«SPORT». ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 Премьера «Қакнус».

Сериял.

12.05 «Хабарлар».

21.20 «Футбол плюс».

21.50 «Проф-РИНГ».

Сериял.

16.50 Телеканал «Добро

упро».

8.00 Новости

8.05 Фильм «Звездные вой-

ны: Атаки клонов» (2002 год)

11.00 Новости

11.20 Наталья Гундарева в

фильме «Однажды двадцать

лет спустя»

12.50 «Писатель и вождь».

Шолохов - Сталин». Фильм

1-й

13.30 «Угадай мелодию» с

Валдисом Пельшем

14.00 Новости (с субтитра-

ми)

14.20 Детективный сериал

«На углу у Патриарших»

15.20 «Пять вечеров»

16.30 Криминальная Россия.

«Последний узел». 1-я серия

17.00 Вечерние новости (с

субтитрами)

17.10 Криминальная Россия.

«Последний узел». 2-я серия

13.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

10.50 Алексей Девотченко в

телесериале «Охота на Золушку».

13.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

11.50 «Что хочет женщина».

Ток-шоу Елены Яковлевой.

12.00 ВЕСТИ.

13.00 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

13.30 «Частная жизнь».

Ток-шоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер.

14.30 Алена Яковleva в телесериале «Боец».

15.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

16.00 ВЕСТИ.

16.10 «Честный детектив».

Авторская программа Эдуарда Петрова.

16.45 Денис Матросов в телесериале «Кармелита».

17.45 Борис Невзоров в телесериале «Исполнение любви».

18.45 ВЕСТИ. ПОДРОБНОСТИ.

19:00 ВЕСТИ.

19.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

ВЕСТИ-МОСКВА.

19:50 «Спокойной ночи, ма-

лыш!».

20:00 РУССКАЯ СЕРИЯ.

ПРЕМЬЕРА. Анна Герман, Анна Терехова, Дмитрий Орлов,

Людмила Чурсина, Любовь Полищук и Борис Химичев

в телесериале «Надежда уходит

последней».

21:00 ПРЕМЬЕРА. Дмитрий Марьянов, Александр Носик и Алене Яковлева в телесериале «Боец».

23:30 «Синемания».

0:00 «Дорожный патруль».

0:20 НОЧНОЙ СЕАНС. Комедия «Фракия против Дракулы» (Италия). 1985г.

1:45 Канал «ЕвроНьюс» на

русском языке.

3:45 ВЕСТИ.

11:50 «Что хочет женщина».

Ток-шоу Елены Яковлевой.

12:00 ВЕСТИ.

13:00 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

13:30 «Частная жизнь».

Ток-шоу Владимира Молчанова и Ликой Кремер.

14:30 Алена Яковлева в телесериале «Боец».

15:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

16:00 ВЕСТИ.

16:10 «Честный детектив».

Авторская программа Эдуарда Петрова.

16:45 Денис Матросов в телесериале «Кармелита».

17:45 Борис Невзоров в телесериале «Исполнение любви».

18:45 ВЕСТИ. ПОДРОБНОСТИ.

19:00 ВЕСТИ.

19.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

ВЕСТИ-МОСКВА.

19:50 «Спокойной ночи, ма-

лыш!».

20:00 РУССКАЯ СЕРИЯ.

ПРЕМЬЕРА. Анна Герман, Анна Терехова, Дмитрий Орлов,

Людмила Чурсина, Любовь Полищук и Борис Химичев

в телесериале «Надежда уходит

последней».

21:00 ПРЕМЬЕРА. Дмитрий Марьянов, Александр Носик и Алене Яковлева в телесериале «Боец».

23:30 «Синемания».

0:00 «Дорожный патруль».

0:20 СЕАНС. Комедия «Фракия против Дракулы» (Италия).

1:45 Борис Химичев в телесериале «Боец».

2:45 Борис Невзоров в телесериале «Исполнение любви».

3:45 ВЕСТИ.

3:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

ВЕСТИ-МОСКВА.

19:50 «Спокойной ночи, ма-



12.05 - «Теле-хамкор»
12.25 - «Детский час»
12.50 - «Бедная Настя»
14.00 - X/Ф «Подарок судьбы», комедия
14.40 - «Озигина-Созигина» - совместный проект «30-го канала» и музыкального центра «Созигина»
16.25 - Документальный сериал «Теле-хамкор»
17.45 - «Детский час»
18.10 - «Музыкальная пауза»
18.45 - «Бедная Настя»
19.45 - «Ошикона», мусикий дастури
20.30 - «Кичкентойлар ола-



мии», детская передача
21.00 - «Теле-хамкор»
21.20 - «Музыкальная пауза»
22.20 - X/Ф «Космический пришелец», фантастика

5.00 «Доброе утро»
8.00 Новости
8.05 «Умножающий печаль»
9.10 Сериал «Клон», заключительная серия
10.30 Дисней-клуб: «Русалочка»
11.00 Новости
11.20 Кино: Быстрица, Петр Глебов, Зинаида Кири-

ленко в фильме по роману Михаила Шолохова «Тихий Дон». 2-я серия
13.30 «Угадай мелодию» с Валдисом Пельшем
14.00 Новости (с субтитрами)
14.20 Детективный сериал «На углах у Патриарших»
15.20 «Пять вечеров»
16.30 «Звезды юмора» на Первом
17.00 Вечерние новости (с субтитрами)
17.20 «Звезды юмора» на Первом. Продолжение
17.50 Премьера сериала «Хозяйка судьбы»
18.50 «Моя граница». Многоголосийский фильм
20.00 Время

ПАЙШАНБА 26



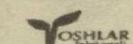
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 «23, 5 даражали бурчак остида». «Хужжатли телесериал».
«Болалар сайдераси»:
9.25 1. «Соғлом тандада соғ ақл».
2. «Цирк, цирк, цирк».
10.00 ЯНГИЛИКЛАР.
10.05 «Севги тилсими». Телесериал.
«Хидоят сари»:
11.05 1. «Табаррук қадамжолар».
2. «Бир оят тафсири».
3. «Нигоҳ».
4. «Мўъжиза».
5. «Мактуб асосида».
11.45 «Кочкөн велосипед».
Мультфильм.
12.00 ЯНГИЛИКЛАР.
12.05 «Қишишлар хайти».
12.30 «Дўстлик» студияси тележурнали: 1. «Дурдарсан».
2. «Парле в франсе?»
13.10 «Бегона». Телесериал.
14.00 ЯНГИЛИКЛАР.
14.15 «Кирк тօғоранинг кирк ногораси». Күп кисмли видеофильм.
15.00 «Баркамол авлод» спорт ўйинларида.
16.35 Янгилликлар (инглиз тилида)
16.45 «Покахонтас», Мульти сериал.



«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ
6.30 «Мунаввар тонг», 8.00 «Мұннұттышша».
8.15 Телевикторина.
8.20 «Эсмәральда».
8.50 Эски альбомдан.
8.55 Иким.
9.00 Давр.
9.25 «Мұхаббат мажароси».
10.10 Тендишшар.
10.30 Тафакур әлқинлари.
10.45, 13.10, 16.10, 19.35, 22.35 ТВ - анонс.
10.55 Сүргиң қўнғирок.
11.20 Ислоҳотлар кўзуси.
11.35 «Ўзбекtelefoni» мармоши: «Ўзбекистон мар-

19.55, 20.25, 21.00
«ҶОЛНАР».
20.00 «Дастурхон атрофидা».
20.20 Солик хизмати хабарлари.
20.30 «Ахборот».
21.05 «Баркамол авлод» спорт ўйинлари кундалиги.
21.35 «Оғабек ёди». Видеофильм. 2-кисм.
22.05 «Оталар сўзи - ақлининг кўзи».
23.05 «Эдемга қайтиш». Телесериал.
23.35 «Ахборот-дайжест».



«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 «Мунаввар тонг».

8.00 «Янги авлод» студияси:

Буш ўтирима.

8.20 «Эсмәральда».

8.50 Олтин мерос.

8.55 Иким.

9.00 Давр.

9.25 «Мұхаббат мажароси».

10.10 «Давр»-репортаж.

10.20 Кафолат.

10.30 Ёшлар овози.

10.50 1001 маслаҳат.

11.10, 13.10, 16.10, 19.35, 22.35 ТВ - анонс.

11.20 «Сиртлонлар». Хужжатли фильм.

12.10 Бейгим.

12.30 Ойбекнома. 1-кисм.

12.50 Мусикий лахзалар.

13.00 Давр.

13.15 «Даллас». Телесериал.

14.00 «Кироллидаги саруаштаптар». Мультсерия.

14.25 «Мовий тоглар ёки

ҳадикатдан узоқ воқеа».

Бадий фильм.

16.00 Давр.

16.20 Күрсатувлар дастури.

16.25 «Янги авлод» студия-

си? У ким? Бу нима?

16.45 «Мұннұттышша».

17.15 Томир.

18.15 «Нигоҳ».

18.15 «069»: дорихона хизмати.

18.25 Аскар мактублари.

18.45 ТВ-фиши.

18.50 Мунаввар тонг.

20.35 «Мұхаббат мажароси».

21.25 XX аср шеъриятидан.

Ойбек.

21.30 «Ойбекнома» 1-кисм.

21.55 Иким.

22.00 Давр.

22.45 «Эсмәральда».

23.15 Автосалантан.

23.35 Интерфутбол.

24.00 «Мұхаббат мажароси».

24.25 Жаҳон спорти: «Снукер».

24.45 «Тунингиз осуда бўлсин»!

25.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

20.30 «Қакнұс». Сериал.

21.05 «Ҳабарлар».

21.20 «Баркамол авлод-2005».

21.30 «Менинг чегарам». Сериал.

20.00 «Время».

«СПОРТ» ТЕЛЕКАНАЛИ.

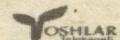
20.30 «Қакнұс». Сериал.

21



ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.40 "Жиловлаган Африка".
Хужжатли телесериал.
"Болалар сиёбаси":
9.30 "Ўйла, Изла, Тон!" Телему-
собака.
10.10 "Хидоят сари".
10.30 "Мусника дунёси".
11.00 "Самсон салли". Муль-
тильм.
12.05 "Табиатни севамиз". Ил-
мий-мағрифий фильм.
12.15 "Дүстлик" студияси теле-
журнали:
13.00 "Оталар сўзи - ақлнинг
кузи".
14.00 Янгиликлар.
14.10 Мумтоз наволар.
14.20 "Кирк тогоранинг кирк но-
ғораси".
15.00 "Баркамол авлод" спорт
йўнинарида.
16.30 Янгиликлар.
16.40 "Агар Сиз..."
17.10 "Табиатни шифоноси".
17.20 "Оромгоҳлар мавсумга
шайми?"
17.45 "Покахонтас".
18.10 "Табиатни севамиз". Ил-
мий-мағрифий фильм.
18.20 "Интеллектуал ринг".
19.05 "Ўзлого". Телепередача.
19.15 Оқумон эртаклари.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
19.55, 20.25, 21.00 1986 ЪЭЛОНЛАР.
20.00 "Тамаддун".
20.30 "Ахборот".
21.05 "Баркамол авлод" спорт
йўнинарида кундагиги.
21.35 "Кўнгил таронаси". Ўзбеки-
стон халқ артисти Ю. Усмонова.
22.10 "Гап чиқди".
22.55 "Ишдаги ишк. Бадий
фильм 1-кисм".



«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.25 Кўрсатувлар дастури.
6.30 «Мунаввар тонг». Информа-
цион-дам олиш дастури.
8.00 "Янги авлод" студияси: У
ки? Бу нима?
8.20 "Эсмэральда". Телесериал.
8.50 Эски албомдан.
8.55 Иким.
9.00 Давр.
9.25 "Мұхабат мажароси". Те-
лесериал.
10.10 "069": дорихона хизмати.
10.20 Оҳанрабо.
11.00 Солик хизмати ҳабарлари.
11.20 Табобат оламида.
11.45 "Маҳобкорат". Телесериал.
12.30 Ойбекнома. 2-кисм.
12.50 "Баҳтиёр болалик". Фото-
таплов.
12.55 Кутимаган меҳон.
13.20 Софоли. «Электра». Аброр
Хидоятни номидаги Ўзбек дав-
лат драма театрининг спектакли.
14.55 Интерфутбол.
16.35 Кўрсатувлар дастури.
16.40 "Янги авлод" студияси:
Хайр, мактаб!
17.00 Уйишга марҳамат!
17.05 Бола типидан.
17.40 "Ўзбекистон-Япония: ҳам-
корликнинг янги боскичи".
18.15 Саломатлик сирлари.
18.35 Каталог.
18.45 ТВ-афиша.
18.50 Мумтоз наволар.
18.55, 21.55 Иким.
19.00 Давр.
19.40 Ҳандапак.
20.10 "Килин кирк ёриб".
21.00 Эълонлар.
21.05 "Маҳобкорат".
21.50 Олтин мерос.
22.00 Давр.
22.45 Кулгуч.
22.55 "Ишдаги ишк. Бадий
фильм 1-кисм".

ЯКШАНБА 29



ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 "Табиатни севамиз". Ил-
мий-мағрифий фильм (инглиз.
тилида).
8.45 "Камалак". Болалар учун
кинодастур.
10.00 "Ватанимга хизмат кила-
ман".
11.00 "Оналар мактаби".
11.20 "Қоракалпокнома".
11.40 "Келин-куй".
12.30 "Дүстлик" студияси те-
лекунали:
13.10 Ўзбекистон ўсмир ёшли-
ри камер оркестрининг кон-
церти.
14.00 Янгиликлар.
14.10 "Портретта чизигилар".
14.25 "Кирк тогоранинг кирк ноғораси". Кўп қисмли видео-
фильм.
15.00 "Баркамол авлод" спорт
йўнинарида.
"Болалар сиёбаси":
16.35 1. "Хайр, мактаб!".
17.30 "Покахонтас". Мультсе-
риал.
18.20 "Табиатни севамиз". Ил-
мий-мағрифий фильм (инглиз.
тилида).
18.35 "Одами эрсанг."
19.00 "Бизнес ҳафта" телеку-
нали:
19.25, 20.00, 20.25, 21.10 1980 ЪЭЛОНЛАР.
19.30 "Тахлилнома" (рус тили-
да).
20.05 "Оламга саёҳат".
20.30 "Тахлилнома".
21.15 "Баркамол авлод" спорт



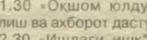
«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.25 Кўрсатувлар дастури.
6.30 "Мунаввар тонг". Информа-
цион-дам олиш дастури.
8.00 "Янги авлод" студияси:
Хайр, мактаб!
8.20 "Бузоқча, Ялқов". Муль-
тильм.
8.45 Кулгуч.
8.55 Олтин мерос.
9.00 Ҳамкор - 2005.
9.10 Автосалонатан.
9.30 Қўнгул гул уста.
9.50 Ешик наволари.
10.00 "Учничи сайёра" мағри-
фий дастури.
10.50, 14.35, 17.05, 19.30 ТВ-
анонс.
11.00 "Ёшлар" телеканалида ҳар-
бий-ватаинпарварли.
дастури: 1. Марди майдон 2. А-
сар мактублари.
11.40 "Маҳобкорат". Телесериал.
12.25 "Заковат".
13.05 "Табор кўкка йўл олади".
Бадий фильм.
14.40 Чемпион сирлари.
15.00 Ринг киролари.
15.50 Болалар экрани: «Билмас-
вой!».
16.25 Нигоҳ.
17.10 Кўрсатувлар дастури.
17.15 "Янги авлод" студияси:
Катта танаффус.
17.35 "Мультомаша".
17.50 Спорт ҳафтагономаси.
18.05 Сув-ҳаёт манбай.
18.10 Калпак.



«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.00 Кўрсатувлар тартиби.
17.10 «Эртакларнинг сехрли ола-
ми».
18.30, 20.00, 20.40, 21.45 "Пой-
таҳт" ахборот дастури.
18.50 "Билим" телеклуби.
19.10, 20.50 "Экспрес" телега-
зетаси.
19.30 "Афиша".
19.40 Давр.
19.25 "Мұхабат мажароси". Те-
лесериал.
10.10 "069": дорихона хизмати.
10.20 Оҳанрабо.
11.00 Солик хизмати ҳабарлари.
11.20 Табобат оламида.
11.45 "Маҳобкорат". Телесериал.
12.30 Ойбекнома. 2-кисм.
12.50 "Баҳтиёр болалик". Фото-
таплов.
14.55 Интерфутбол.
16.35 Кўрсатувлар дастури.
16.40 "Янги авлод" студияси:
Хайр, мактаб!
17.00 Уйишга марҳамат!
17.40 "Ўзбекистон-Япония: ҳам-
корликнинг янги боскичи".
18.15 Саломатлик сирлари.
18.35 Каталог.
18.45 ТВ-афиша.
18.50 Мумтоз наволар.
18.55, 21.55 Иким.
19.00 Давр.
19.40 Ҳандапак.
20.10 "Килин кирк ёриб".
21.00 Эълонлар.
21.05 "Маҳобкорат".
21.50 Олтин мерос.
22.00 Давр.
22.45 Кулгуч.
22.55 "Ишдаги ишк. Бадий
фильм 1-кисм".

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ
ижодкорлари 2005
йилнинг «Сиҳат-сало-
матлик» йили деб
эълон кулиниши муно-
сабати билан ўткази-
лаётган «4 карра йўқ, 4
карра ҳа!» телемара-
фонини соат 15.00дан
00.30 гача эфирга уза-
тади.

7.30 "Хабарлар".
7.45 "Бодров утро".
8.45 "Хабарлар" (Рус тилида)
9.00 "Софоли оқатланиш сирла-
ри". Инглиз тилида.
Россиянинг БИРИНЧИ КАНАЛИ.
9.10. Д. Криловнинг "Ўйлуда визил-
маган кайдлари".
9.30 "Ҳамма уйдилиги".
9.30 "Ҳамма мультомаша".
9.30 "Музыкальная пауза".
18.20 "Киновечер на «30-м»:
«Гарлемские ночи»: комедия
19.50 "Ошконона", мусикий дас-
тури.
20.35 - «Солдаты 2», сериял
21.35 - «Теле-хамкор»
21.55 - «Музыкальная пауза»
23.00 - «Воскресный киновечер
на «30-м»: «На линии огня», ос-
тросюжетный фильм

10.50 "Рақибингиз грессомей-

19.00 "Ким миллионер бўлиш-
ни истайди?"
20.00 "Время".

"SPORT", ТЕЛЕКАНАЛИ.
20.20 "Кўнгил-кўнгилга пай-
ванд".
21.05 "Хабарлар".
21.20 "Баркамол авлод-2005".
22.50 Жаҳон спорти: "Еврофут-
бол".
00.25 "Туннингиз осуда бўлсин!"

5.00 Новости
5.10 Сериал «Максимальное
влияние»

5.40 Александр Абдулов в
приключенческом фильме
«Контрабанда»
7.20 Играй, гармонь люби-
мая!

8.00 Слово пастыря.
8.10 Здоровье

9.00 Новости

9.20 «Три окна» Андрея Ма-
каревича

9.50 «Русская любовь» Крис-
тины Онассис. Документаль-
ный фильм

11.00 Новости (с субтитрами)

11.10 История с географией.

11.20 Дисней-клуб: «Микки
Маус и его друзья»

12.40 Умницы и умники

13.20 «Пеострада лента». Вита-
лий Соловьев

14.20 Вал Килмер, Майлк Дуг-
лас в триллере «Призрак и
Тьма»

16.20 Субботний «Ералаш»

16.50 Классика Уолта Диснея.

Золотые годы Микки Мауса.

Впервые в России

17.00 Вечерние новости (с
субтитрами)

17.10 «Новые песни о глав-
ном»

19.00 «Кто хочет стать милли-
онером?» с Максимом Галки-
ным

20.00 Время

20.20 «Розыгрыш»

21.40 «Золотой граммофон»

22.50 Адам Сэндер в коме-
дии «Пуленепробиваемый»

0.20 Гэлз Гарсия Берналь в
фильме «Сука любовь»

3.10 Триллер «Сезон охоты»

20:05 «Субботний вечер».

22:00 МИРОВОЕ КИНО. Джеки
Чан, Оуэн Уилсон и Люси Лиу в
комедийном боевике «Шанхай-
ский полдень» (США). 2000г.

0:10 Тиль Швайгер и Рутгер Ха-
узер в остроожесточном фильме
«Доступность до небес» (Герма-
ния-Нидерланды). 1997г.

2:00 «Горячая десятка».

2:55 НОЧНЫЙ СЕАНС. Триллер

«Зловещие мертвецы-2»

4:25 Канал «Европьюс» на рус-
ском языке.



4:55 Семейная комедия «Ллойд».

6:15 «Большая перемена» с Юри-
ем Николаевым.

6:40 «Золотой ключ».

7:00 ВЕСТИ.

7:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

7:20 «Русское лото».

7:55 «Утренняя почта».

8:25 «Субботник».

9:10 «Смехопанorama Евгения
Петросяна».

10:00 ВЕСТИ.

10:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

10:20 «Стюдия „Здоровье“.

11:15 «В поисках приключений».

12:15 «Клуб сенаторов».

13:00 ВЕСТИ.

18:20 «Городок».

19:00 ВЕСТИ.

19:25 «Зеркало».

19:35 «Честный детектив». Автор-
ская программа Эдуарда Петро-
ва.

20:05 «Субботний вечер».

22:00 МИРОВОЕ КИНО. Джеки
Чан, Оуэн Уилсон и Люси Лиу в
комедийном боевике «Шанхай-
ский полдень» (США). 2000г.

0:10 Тиль Швайгер и Рутгер Ха-
узер в остроожесточном фильме
«Доступность до небес» (Герма-
ния-Нидерланды). 1997г.

2:00 «Горячая десятка».

2:55 НОЧНЫЙ СЕАНС. Триллер

«Зловещие мертвецы-2»

4:25 Канал «Европьюс» на рус-
ском языке.



Oila va jamiyat

№ 20 (707) 19 май — 25 май 2005 йил

ташлаб кетиди.
- Оқват исчам
иҷиҷдан козғи чиқса, кийимларимдан туғун хиди келади. Туғ-
лимнинг ичига сепилган тупрок-
дан пайпокларни лой бўлиб кети-
ди, ётсам ўрнимдаги дон-дун-
лар баданимга ботиб безор
килиб юборди, - деди ҳасрати-
дан чанг чиқиб. Раҳимни муро-
сага келтиришга ўриниб кўрган-
дим вағифлаб юборди.
- Хотинидан нимага совуг-
нимни биласанми? - деди у
куйб пишиб.
- Ишонсанг, топган пулим хо-
тимин томонидан ўзимни иси-

тиша сарф этип-

лаёттанини ке-

йин билдим. Уйимизга бормаган-

сан-да, билмайсан Моҳирининг

қандайлигини. Фолчима-фоли

югураверib, ўй юмушларига вакт

топла олмайди. Ишдан келсан

ҳали овқат килинмаган, кийимларим-

кир, ўрин-кўралпага қараб

бўлмайди. Ишхонамиздан бирор-

таси келиб колмасин, деб жоним

ҳалак. Олиб берган кийимларим-

ни элзаб кия олмайди ҳам. Нега

бошқа аёлга кетишмаси саба-

бини ўзидан ахтарганди эди...

Аёлнинг галини тинглаб турган

шериги эса: - Чиндан ҳам эрида

айб ўйка ўшайди. Эрни қарти-
боб олиш аёлнинг ўзига болглик.

Фолчиг чопландан кўра сочини

тараб, яращадиган кийимларини

кийб, ўй-жойини чиннинде тоза-
лаб, ширин овқатларни пиши-
риб ўтиради-куйбиди! Бундай

ораста ўйни, эзли хотинни хеч

бир эркак ҳам ташлаб кетмаган

буларди, - деба гагла нукта қўиди.

Шу пайт қизим ҳам келиб қол-
ди ва у билан метро поездига

ўтириб кетдик. Кетарканман,

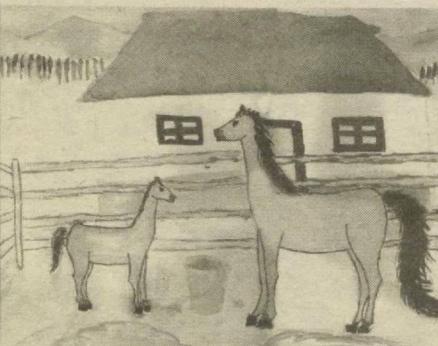
йўлда ҳалиги аёлнинг гапларни

ни ўйлаб, фикрлари тўпта-
тўғри эканлигига икор бўлдим.

ГУЛБАШАКАР



Aziz bolajonlar! Siz ham chizgan rasmlaringiz va yozgan ertaklaringizni o'z suvratingiz bilan birga bizga jo'nating. Yoshingiz va nechanchi sinfdagi o'qishingizni ham yozishni unutmang. Xatlariningizi kutamiz.



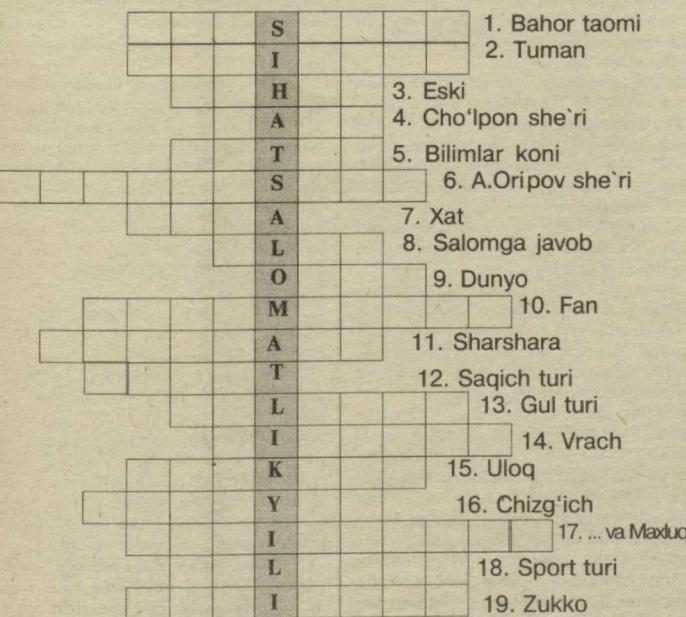
Muzaffar QODIROV,

Toshkent shahri, Shoyhontohur tumani 320-maktabning 3 «A» sinf o'quvchisi. U 9-aprelda bo'lib o'tgan A.Temur tanloviga qatnashib, III - o'rinni egalladi va Diplom sohibiga aylandi.

Asror ABRORXO'JAEV,
Toshkent shahri, Yunusobod tumani, 240-
maktabning 4 «G» sinf o'quvchisi.



2005 - yil «Sihat-salomatlik yili» krossvordi



Muxlisa NORMATOVА,
Samarqand viloyati, Ishtixon tumani, Barlos qishlog'i
22-maktabning 4 «A» sinf o'quvchisi.

(Боши ўтган сонларда)

38. НАФС ҲАҚИДА

Олам жамики сийм-зарни ташиб,
Уйиб кўйсанг балисоли хирмон,
Булар нафси қонмас яшар ютақиб.

А.Данте (асаридан)

Нафс - балойи кабр. Нафснинг кули бўлма, хўжа бўл.

Бир донишманд айтиби: - Нафсини тийған пок қалбли одамлар бари камодир. Уларнинг табиатлари хикматли бўлиб, тангри уларни баҳт-садодат эгаси килиб яратган.

Хаётда ва жамиядга, ўз шахсий манфати учун курашмай, ўз нафсини демай, ҳалоллик билан иш юритсалар, қаноат билан тирикчилик этсалар иккى дунё садодига етадилар.

Пайғамбаримиз Расулуллоҳ алайҳи валлам: - Кимки нафсини тийиб, эҳтиёжига яраша олса барака бўлғайдир вар кимса очкўзлик килиб эҳтиёжидан ортиқоригина олса бебарака бўлғай, - деган эканлар.

39. ЖАҲЛ ҲАҚИДА

Тез қизиб, суст совир баджакъ

инсон,

Ҳайвондан пастроқдир, ҳайвондан ёмон.

Хисрав Дехлави

Жаҳл - жаҳолат ва ғанимидар. Жаҳл бор жода ақл ўйқ. Ақл жаҳл ўтини учиради.

Бир донишманд айтиби: - Фазаб ва жаҳл ҳар нарсадан кўпроқ нафрата га лойик. Шунинг учун сержаҳл одамдан ҳамма нафратланади.

Баджакъ ва разил

одамлардан нари
юрмок лозим, деган
екан.

Ҳикоят: "Дейдиларки, жаҳли чиқкан Искандар Зулқарнайнин (Александр Македонский) тинчлантириш ва ҳушёрлантириш учун Арасту (Аристотель) унга қарата: - Жаҳл ва ғазаб паст табака одамларга эмас, ўзингдан юкори одамларга қаратилган бўлиши керак.

Сенга эса тенг келадиган одам ўйқ, - деган экан.

Пайғамбаримиз Расулуллоҳ, алайҳи валлам: - Бирорни йикитган полвон эмас, балки газабланган вақтида жаҳлини ютган одам полвондир, - деган эканлар.

Яна уларга бир одам: "Менга насиҳат қилингиз", - деган экан.

Шунда Расулуллоҳ: "Ғазабланманг", - деб бир неча бор айтган эканлар.

40. ХАСАД ҲАҚИДА

Юксак қасрларга ёпирилган бало,
Хасад-еаразгўйлик, бедаво кулфат
Саройлар оғуси, элларга вабо.

А.Данте (асаридан)

Хасадчи хасад ўзи куяди ва ўзининг тинчини, ҳаловатини йўқотади.

Бир донишманд дебди: "Хасад давосиз дарддир. Хасадчи ҳамиша бирорнинг шодлигидан ғаминок, роҳатидан аламли бўлади.

Хасад шундай ёмон ҳусусиятни, унинг касридан одам ўзига ҳам яхшилини раво кура олмайди.

Ҳикоят: Бир замон уч хасадчи йўлини, ўзларини қай даражада хасадчи эканлигини сўзлаб бериди.

Биринчи хасадчи: - Менинг хасадим шу даражада кучлики, ҳеч вақт бирорга эхсон ва шафқат килишини, яна бирон кишининг ҳушвақт бўлишини холамайман.

Иккинчи хасадчи: - Сенда хасаднинг ўзи ўйқ экан. Мен эса бирорнинг ўз молидан эхсон қисла, ўзгалирга ҳам яхшилик қиласр экан, деб куйиб кетаман, - деган экан.

Учинчиси: - Сиз икковингиз ҳам хасаддан бебахра ва бенасиб экансизлар. Менга бирорнинг яхшилик килса, ўзгалирга ҳам яхшилик қиласр экан, деб куйиб кетаман, - деган экан.

Ҳақиқат сирига ҳеч ким етмас,
Шаршат ушлаганилар йўлда қолмас,
Ҳасаддин сақла ўзни эй биродар,
Бу сўзи айтадилар барча пайғамбар.

Ҳасад ўти жаҳаннам ўтидир бил,
Ани кўрмай десанг ўндан ҳазар қил.
Пайғамбаримиз Расулуллоҳ алайҳи валлам: - Бир-бирингизни ёмон кўрманглар, бир-бирингизга ҳасад килманглар, бир-бирингиз билан аразлашманглар, - деган эканлар.

41. ТУҲМАТ ҲАҚИДА

Куруқ туҳматдан Ҳудо асрасин.
Ҳалқ сўзи

Туҳмат бало келтиради. Туҳматчи кильдан қийик ахтаради.

Истеъоддиз одамлар хунар эгаларини ҳам ерга уриб, уларни гунонкор килиб кўрсатишга ҳаракат қиласидилар.

Ҳикоят қиласидиларки, қадим замонда бир киши кул олмоқ бўлиб савдолашганда, сутувчи: "Кулнинг бир айби бор. У сўз ташиидиган туҳматчи", - дебди. Харидор: "Ҳеч киси ўйқ, нима киларди?" - деб сотиб олиди.

Орадан бир неча кун ўтгандан сўнг ҳалиги қул хўжайнинг аёлига: - Сени кўёвинг ёқтирмайди, яқинда бир аёга уйланмоқчи бўлиб юрибди. Мен сенга бир яхши ақл берайдими? - дебди.

Аёл: - Майли, айтакол, - дебди.

- Энинг ухлаб ётганда устара билан сочидан кесиб ол, шунда уйланана олмайди, - дебди кул.

Аёл: - Майкул, - дейди.

Кечага яқин ўй хўжайнинг келганда кул: - Сенинг аёлинг бегона бир эркакка кўнгил кўйибди, ундан қутулоқчи бўлсанг маслаҳат берайдин, - дейди.

- Тунда сен ухлаб ётганингда аёлинг сени устара билан бўғизламоқчи бўлади. Шу пайт сен ёлғондан ухлагандек бўлиб, пойлаб ётгин. Кейин гуноҳ устида аёлининг ўзинг ўлдир, - дейди.

Кечаси кўёви тўшакка ётгандан сўнг, бироз вақт устарани олиб, эрига яқинлаша бошлигандага, эри: "У мени ростдан ҳам бўғизламоқчи экан", - деб ўйлаб аёлини ўлдиради.

Аёлнинг қариндошлари эса хўжайнини ўлдиришади.

Туҳматчи касридан бир оила барҳам топади.

Бир донишманд айтибили, туҳматчи одамларни шундай оғир ҳасратга дучор этиб, бир-бирига ёв ётадиган фолакат. Ёнгин каби туҳматчи ҳам хавфли. Туҳматчининг катта-кичиги бўлмайди.

Пайғамбаримиз Расулуллоҳ алайҳи валлам: - Кимки туҳмат қилмок ва туҳматда ишониб иш кўрмокдан тийилмай, жохилликда давом эта-верар экан, улар Оллоҳ тоалонинг олдида катта гуноҳга ботади, - деган эканлар.

42. ВАҚТ ҲАҚИДА

Вақтинг кетди - баҳтине кетди.

Ҳалқ мақоли
Вақт кутмайди, тўхтамайди,
Лаҳза ҳам ўтади - замон ҳам ўтади.

Вақт янгилайди ҳам, тўёдиради ҳам,
Вақтдан ёмон хиёнаткор йўй.

Бир аллома вақт ҳақида шундай дебди:
- Вақт ҳам олам каби поёни ўйқ, чек-сиз.

Вақт абадий ва мангу олға юради, вакт шундай кудратли кучки, уни ҳеч нарса тўхтата олмайди.

Пайғамбаримиз Расулуллоҳ алайҳи валлам: - Ҳар иш, меҳнат ҳам, ибодат ҳам ўз вақтида фарз, - деган эканлар.

Ҳасан НАЗАРОВ,
Тошкент вилояти,

Кибрай тумани, Байтқўргон ж.х.

Муаллиф сўзи: "Оила ва жамият"га яна хат ўйлар эканман, қалбимни қўйнаган буғуни куннинг энг долзарб муаммоси бўлган "бироннинг эри" муаммосига тўхтамоқчиман. Бу масалага ҳар ким ўзининг тушучиси, тафаккури билан баҳо беради, албатта.

Хозирги тинч-фарони турмушини маддлик, номус, садоқат, аҳуд-вафодан широқ кимсалар ҳам учраб туради. Буйидайлар муқаддас динимизга эрк берилди деб уни ёқости қилиб, нопон шиларни ўзига пок билиб, ҳар шаҳарда биттадан хотин олиб, етим-есирларнинг сочини ортишиб, ўй-рэзеги рашни вайрон, хонадонини паришон қўймоқдалар.

Аслида эса муқаддас Ислом динимизнинг жаҳондаги шилар шаҳда энг мукаммали, энг адолатлиси эканлигидан ҳам унинг мавзеи, шуҳрати баланд бўйдан ва бўлмоқда. Бунинг сабаби эса, унинг аввалин исон ҳуқуқини ҳимоя қилишга қаратилганиданидир.

Мендан узча узоқда бўлмаган бир ўигитнинг меҳр-мурувати, муҳаббати ҳақида кўй ўйладим, кўй мулоҳаза юритдим. Охир-оқибат бу ҳақда ёзмасликнинг иложини топмадим.

Аброр оиласида тўнгич ўғил бўлганлиги учун рўзгор ишларида ота-онасининг энг катта ёрдамчиси, иккала синглисига караш ҳам унинг зиммасида эди.

Болакайнинг ота-онаси эртадан-кечгача далада тинмай ишлаб, хориб-чарчаб қайтса-да, кечки дастурхон атрофидаги шириндан-шакар болаларини сўйиб-эркалатишар, одоб-ахлоқдан насиҳатлар килишади.

Аброрнинг айниқса онажонига ракми келар, чунки туни кун оила ишларидан бўшамаган, "болам-чақам" деб югуриб-елиб, ўзи ҳақида кайтурмайдиган аёл эди. Унасининг ҳорғин кўзларига, ажин тушган юзларига, қадок кўлларига қараб, тезроқ катта бўлишини, уларнинг оғирини ёнгил, мушкулини осон қилишини ўйлар, шунга интиларди.

Аброр 10-сифни битирадиган йили синдоши Латофат исмли қизни ёқтириб қолди. Уни кўрганда сўзини ўйкотар, дилидаги ўйларини тилига чикаролмас, киз эса Аброрни кўрганда хижолатдан кизаради. Латофат ота-онасининг ёлғиз фарзанди бўлиб, уларнинг изми-ихтиёридан чикмас, бир сўзларини икки кильмасди. Шундай қилиб, иккакиози, бир-бирига пинхона интилган диллар, ўз кечинмаларини тилларига чикара олмай, тақдирга қарши бора олмай, ҳаёт чорхаларida бир-бирларини ўйкотиб, ўз йўлларига равона бўлдилар.

Мактабни аъло баҳолар билан битирган Аброр, омади юришиб ўзи хоҳлаган, қишлоқ хўжалик институтига ўқишига кирди. Талабалик йилларидаги уни тиришқоқ ва фаоллиги учун, чет элга, явни Францияга юбориши. У асноғанин мамлакатнинг хоҳи, маданияти билан танишиб, қишлоқ хўжалигини юргизишнинг фермерлик сирларини ўрганиб, ўз жонажон қишлоғининг бой-фаронов бўлишини орзу қилди ва шунга интилди.

Аброр ўқишини битирди, қишлоғига кайтгага, биринчи куннек синглиси Одинадан, бир вактлар ёқтириб, етолмаган Латофат ҳақида секин сўради. Бундай саводдан ҳайратланган синглиси: "Кўнглигиз бормиди, унда акажон, айтмабис-да, якинда тўйи бўлди. Кўнши қишлоқка бериши", - деди. Шу бўлди-ю, Аброр бу ҳақда кайтиб сўз очмади, жону-жади билан ишга шўнгич кетди.

Ўқишида олган илми, чет элда ўрганган тажрибаси, гайрат-шиҳоти билан фермер хўжалигини тузди. Чиройли иморатлар курди, бугу-роғлар яратди. Дабдабали тўй қилиб, онаси орзулаган кизга ўландиди. Мехрибон ота-жони, мунис онажонини муборак Ҳаж зиёратига олиб бориб келди. Ўзи ҳам ҳожи бўлди. Гўёки, юрагидаги орузларининг барчаси ўлангандай бўлди.

Бир куни кечки овқатдан сўнг, она-бала ёлғиз сухбатлашиб ўтиришганда, ойиси: "Ўлим, эсингдами, сен билан бир синфа ўқиган Турғун аканинг ёлғизигина кизи бор эди-ку, ўша киз шўрлик, анча оғир ётибди эмиш. Кўргагига без тушган, дейишиди. З

яшар ўғилчasi билан эри ташлаб кетибди, ота-онасининг ўйида эмиш...". Бу гапни ёшитган Аброрнинг юрагига ўқ санчилгандек сапчиб ас-хушини ўйкотиб, онасини тант қолдириб, ўрнидан туриб кетди. Бундай хомуш хабардан вуҳуди ўт бўлиб ёнар, кўз олдига лоладай очилган, лекин узилган гулдай қовжираган Латофат келар, нима қилишни, қандайд қилиб унга ёрдам берини ўйлар, ўртанар эди.

Аброрнинг хотини Хайринисо эса ёрнинг туни билан бедор ётганлигининг сабабини билмас эди.

Аброр тонгда Аброр синглиси Одинанинг уйига кириб борди. Акасининг бемаҳал ташрифидан ташвишланган синглиси: "Ака, тинчлики ўзи, ойим тузумки?" - деб сўради. У эса: "Ҳамма тинч, ҳамма соғ, факат менинг тинчлигим, ўй", - деб жавоб бериб, бўлган воқеани айтиб берди ва синглисига ҳам ҳаяжон, ҳам хижолат билан шундай деди: "Одина, сингилжоним, сендан ўтишиб сўрайман. Латофатдан ҳабар олгин, нима гаплигини етказ. Йўқса, ўзим бораман. Борардам хам, лекин ўзинг, биласан, бу ёғи қишлоқчилик, айримлар ёғи билан змас, оғзи билан юради", - деди куйиб-ёниб.

Акасининг сўзини икки қиолмаган синглиси ўша куниёндаги Латофат яшаттган уйга бориб, унинг дарддан азоб чекаётганлигини, кари ота-онаси саросимада, гўдак боласи сарсон-

артган хотини: "Хотин устига хотин олиш ҳайр-саҳоват эканми? Биз-чи, бизни ташлаб кетишинг ҳам ҳайр-саҳовати кирадими?" Хотинидан бундай жавоб кутмаган Аброр: "Сенга нима бўлди, наҳотки мен савоб деб гуноҳ иш кипсан!" Наҳотки, сендан садоқатни жуфту-халолимданд, шириндан-шакар фарзандларимдан воз кечсам!", - деди. Аброр охирги сўзларини қалтириб гапирад экан, қанчалик мушкуп, мурракбада савоб ишга қўл урганини билар, биларди-ю, виҳодон амрига бўйсунарди. ўша тунда на Аброр, на Хайринисо кўз юмди. Аброр хотинига айтилган гапнинг отилган ўқ эканлигини, унинг заҳридан нафакат жисми, балки жони ҳам азоб чекаётганлигини юраги билан сезар, лекин ундан розилик кутар эди. Хотини эса эри билан кечирган баҳт-

уйланади-ку? Бу шўрлик аёлнинг эса тўридан, гўри яқин-ку", - деб хәйлидан ўтказди-ю, қонун-қоидаси билан никоҳ ўқиб, уларнинг шариат бўйича эр-хотин эканлигини зълон қилди.

Меҳмонлар кетишига, Аброр туни билан Латофатнинг ёнида ўтириб, унинг оғир дарддан азоб чекаётган жисмига жонини берар, Оллоҳдан шифо тилар эди. Айниқса унинг ўғилчasi Бахромжон: "Энди менинг дадам бўласимиз? Қандай яхши! Богчада ҳамма болаларнинг дадаси бор-у, менини ўй эди. Энди менинг ҳам дадажоним бор!" - деб Аброрнинг тиззасидан тушмас, эркаланиб, унга тўймасди.

Аброр Латофатни олдин туман, сўнгра вилоят касалхонасига ётқизиб каратди, даволатди. Бу билан ҳам кўнгли таскин топмагач уни пойттаҳдаги Онкологик марказга олиб борди. Латофат у ерда даволанишнинг энг оғир, энг кийин боскичларини босиб ўтар, ҳар сафар хаёт билан видолашар ва янга ҳётга қайтарди. Айниқса, унинг кимёвий муолажаси жуда хавфли, хатарли кечди. Латофат гоҳ хушидан кетар, гоҳ ҳушига келар, кўз олдидан ўғилчasi, уни бағрига босиб турган Аброр келар ва тили калимага келмаса ҳам, дилди: "Оллоҳим, норасида гўдагимни онасидан, муштипар ота-онаимни ёлғиз боласидан айирмагин. Узинг шифо бергин Оллоҳим, шифо, шифо, шифо...", - деб чирилар эди.

Латофатнинг кучли иродаси, сабр-каноати, унга дардини енгишга ёрдам берди. Колаверса, унинг энди ҳаётда эри, фамхўри борлигидан, ўғлининг эса меҳрибон отаси борлигидан келажакка умид билан қарар, унга интиларди.

Бир сафар Тошкентдан қайтган Аброр уйга кириш билан ўғиллари Анвар, Ахорлар билан ўйнаб юрган Бахромжон: "Дадам, дадажоним келдилар", - деб югуриб-келиб бўйнига осилди. Бундан ҳайрон колган Аброр хотинига саволомуз каради. Хотини эса: "Ойиси ўқулигига йилғайверган экан, болалар олиб келиши", - деб жавоб берди. Аброр эса унга ичидаги таҳсилнинг ўқир, қалбидаги гўбор тарқаганигидан шукур қиларди.

Орадан бир йил ўтгач, Латофатнинг даволаниш муддати тутаб, уйга жавоб беришид. Бу хабарни ёшитган Аброр Бахромжонни олиб, зудлик билан Тошкентта етиб келди. Касалхона эшиги олдига бир кўлида ўғли, иккинчи кўлида даста гули билан турган Аброр Латофатни кўриб, унинг олдиниги латофати, ҳусну-малоҳати янга юзида барқириб турганини кўриб, бир дам бўлса-да, ёшлик, бебошиблик ноглини эслади. Эслади-ю, йиллар мобайнида юрагида армон бўлиб колган орзусининг ушалганидан дили равшан бўлди.

Латофат эса қалбидаги чексиз кувонч, кўзларидаги севинч ёшлиари, бирор беҳзод бўлганда шаҳстада ёл, кўнгли ўқиси боланини ёшлик, ташни ўнлашмаганман. Колаверса, мен ҳам зиёратидаги бўлганман. Лекин ҳожи ёки ҳожи эмаслигимни ёлғиз Оллоҳ билади. Ҳозир эса бир муштипар фарип, оғир бетоб бир аёлга, норасидаги тирик етим болага ёрдами боришим керак. Бунинг учун аччик ҳақиқат бўлса ҳам айтишим керак, унга ўланнишмий керак". Эридан бундай гапни кутмаган Аброр: "Бекорга сенга Хайринисо, деб исм кўйишмаган-да", - деди мамнун нигоҳда. Ичидаги шундай ақлихушили, раҳм-шафқатли хотини борлигидан хурсанд бўлди.

Эртасига Аброр наласини Латофатларнига жўнатиб, унга ўланмоқчи, ўғлига ота-бўлмоқчи эканлигини билдири. Латофат эса дард азобидан ёттар, нима гаплигини англаб-англамас, тушими-ўнгими, билолмасди.

Кишлоқда эса дув-дув гап: "Қаранг,

Аброр хожининг, пули кўпайиб, хотин

устига хотин олаётганимши... Битта гап

га ўнта қўшиб бир-бира гапни ётказишарди.

Аброр эса бу гапларга парво қилмасидан никоҳ кунини белгилади. Никоҳ

маросимига келган домла тўшакда миҳланиб ётган, қоқвалори чўкиб кетган,

ранги девордай оқарган, лаблари қовиришага, дард азобидан кийналган аёлга

караб: "Е, алҳазар, ўшнадай келишишган,

кирчиллаган, бой-бадавлат йигит,

истаса 16 ёшли наласи ўлмаган кизга

уиланади-ку? Бу шўрлик аёлнинг эса

тўридан, гўри яқин-ку", - деб хайлидан ўтказди-ю, қонун-қоидаси билан никоҳ ўқиб, уларнинг шариат бўйича эр-хотин эканлигини зълон қилди.

Меҳмонлар кетишига, Аброр туни билан

Латофатнинг ёнида ўтириб, унинг оғир

дарддан азоб чекаётган жисмига жонини

берар, Оллоҳдан шифо тилар эди.

Айниқса унинг ўғилчasi Бахромжон:

"Энди менинг дадам бўласимиз? Қандай яхши! Богчада ҳамма болаларнинг

дадаси бор-у, менини ўй эди. Энди унга тўймасди.

Меҳмонлар кетишига, Аброр туни билан

Латофатнинг ёнида ўтириб, унинг оғир

дарддан азоб чекаётган жисмига жонини

берар, Оллоҳдан шифо тилар эди.

Айниқса унинг ўғилчasi Бахромжон:

"Энди менинг дадам бўласимиз? Қандай яхши! Богчада ҳамма болаларнинг

дадаси бор-у, менини ўй эди. Энди унга тўймасди.

Меҳмонлар кетишига, Аброр туни билан

Латофатнинг ёнида ўтириб, унинг оғир

дарддан азоб чекаётган жисмига жонини

берар, Оллоҳдан шифо тилар эди.

Айниқса унинг ўғилчasi Бахромжон:

"Энди менинг дадам бўласимиз? Қандай яхши! Богчада ҳамма болаларнинг

дадаси бор-у, менини ўй эди. Энди унга тўймасди.

Меҳмонлар кетишига, Аброр туни билан

Латофатнинг ёнида ўтириб, унинг оғир

дарддан азоб чекаётган жисмига жонини

берар, Оллоҳдан шифо тилар эди.

Айниқса унинг ўғилчasi Бахромжон:

"Энди менинг дадам бўласимиз? Қандай яхши! Богчада ҳамма болаларнинг

дадаси бор-у, менини ўй эди. Энди унга тўймасди.

Меҳмонлар кетишига, Аброр туни билан

Латофатнинг ёнида ўтириб, унинг оғир

дарддан азоб чекаётган жисмига жонини

берар, Оллоҳдан шифо тилар эди.

Айниқса унинг ўғилчasi Бахромжон:

"Энди менинг дадам бўласимиз? Қандай яхши! Богчада ҳамма болаларнинг

дадаси бор-у, менини ўй эди. Энди унга тўймасди.

Меҳмонлар кетишига, Аброр туни билан

Латофатнинг ёнида ўтириб, унинг оғир

дарддан азоб чекаётган жисмига жонини

берар, Оллоҳдан шифо тилар эди.

Айниқса унинг ўғилчasi Бахромжон:

"Энди менинг дадам бўласимиз? Қандай яхши! Богчада ҳамма болаларнинг

дадаси бор-у, менини ўй эди. Энди унга тўймасди.

Меҳмонлар кетишига, Аброр туни билан

Латофатнинг ёнида ўтириб, унинг оғир

дарддан азоб чекаётган жисмига жонини

берар, Оллоҳдан шифо тилар эди.

Айниқса унинг ўғилчasi Бахромжон:

"Энди менинг дадам бўласимиз? Қандай яхши! Богчада ҳамма болаларнинг

дадаси бор-у, менини ўй эди. Энди унга тўймасди.

Меҳмонлар кетишига, Аброр туни билан

Латофатнинг ёнида ўтириб, унинг оғир

дарддан азоб чекаётган жисмига жонини

берар, Оллоҳдан шифо тилар эди.

Айниқса унинг ўғилчasi Бахромжон:

"Энди менинг дадам бўласимиз? Қандай яхши! Богчада ҳамма болаларнинг

дадаси бор-у, менини ўй эди. Энди унга тўймасди.

Меҳмонлар кетишига, Аброр туни билан

Латофатнинг ёнида ўтириб, унинг оғир

дарддан азоб чекаётган жисмига жонини

берар, Оллоҳдан шифо тилар эди.

Айниқса унинг ўғилчasi Бахромжон:

"Энди менинг дадам бўласимиз? Қандай яхши! Богчада ҳамма болаларнинг

дадаси бор-у, менини ўй эди. Энди унга тўймасди.

Меҳмонлар кетишига, Аброр туни билан

Латофатнинг ёнида ўтириб, унинг оғир

дарддан азоб чекаётган жисмига жонини

берар, Оллоҳдан шифо тилар эди.

Айниқса унинг ўғилчasi Бахромжон:

"Энди менинг дадам бўласимиз? Қандай яхши! Богчада ҳамма болаларнинг

дадаси бор-у, менини ўй эди. Энди унга тўймасди.

Меҳмонлар кетишига, Аброр туни билан

Латофатнинг ёнида ўтириб, унинг оғир

дарддан азоб чекаётган жисмига жонини

берар, Оллоҳдан шифо тилар эди.

Олийгоҳи тугатишм билан уйдагилар уйлантиромоқчи бўлиши. Киз топишни ўзим уйдагиларнинг зиммасига юладим. Чунки, хали ўзиб бирорта қизга кўнгил кўйган эмасдим. Факат ўкиш билан бўлиб, ўшим хам 25 га кириб қолди.

Нихоят онам ўзимизга яқин шифохонада Рухсора исмли бир ҳамшира киз борлигини, уни бориб кўришмни маслаҳат бердилар. Бориб кўрдим, истараси иссик, ақли киз экан. 2 ойча гаплашиб юрдик. Биздан баҳти инсоннинг ўзи йўқ эди. Тўйимиз жуда катта тантана билан ўтди. Тўй кечаси мен унинг чап томониди, яъни, юраги устида жарроҳликдан қолган изларни кўриб қолдим ва ундан тушунтиришини сўрадим. У ёшлигидаги юрагида қанакадир ўсма бўлганингни, уни операцияни олиб ташлашганини, хозир хеч қандай зарари йўклигини тушунтириди.

Хаммаси бир ойдан кейин бошланди. Ҳомиладорлик бошланиши билан юрагининг тез уришлари, кучли оғриклиар, ҳаво етишмаслиги ва яна қанчадан-канча азоблар бошланди. Уйдагилар хайрон: "Унга нима килди? Нима бўяпти? Докторга бордингларми?..." Ушбу саволларга жавоб бериш мен учун азоб эди. Чунки, мен уни севардим. Унинг юраги остида фарзандимнинг юраги уриб туради. Унга ўзи ўргатганидек уколлар қила бошладим. "Рухсора, бу балки юрагингизнидир...", - десам: "Йўқ, Камронбек ака, бу ҳомиладорликни", - деб мени ишонтиримоқчи бўларди. Мен эса у ҳақидаги барча матъумотларни уни даволаган врчдан сўраб билгандим. У мени ва мен ўз навбатида оила аъзоларини алдаб, 9 ой кечако кундузни азоб билан ўтказдик.

Рухсора мендан ажралгиси келмас, кўзларимга тик қарай олмас, мен эса унинг дардидаго бўлгандим. Шундай қилиб,

яшарли ўғиласи билан яшаб-ттанлигини, турмушнинг кўйинчиликлари сабабли ишга чиқанлигини айтиб берди. Мен

оқибатида бачадонга қандайдир шикаст етган. Кейинги ҳомиласи б ойлик бўлгунга қадар факат шифохонада даволатдим.

Брачлар: "Энди яхши бўлади. Ҳаф ортда қолди", - дейишиди. Биз жуда курсанд ва баҳтиёр эдик. У кунлар учун

он! Кейин мен уни кузата бошладим. Унга гапларим, эркалашларим ёкмай қолди. Мен унга нима бўлаётганингни, нима камчилиги борлиги ҳақида сўрадим. У эса хеч нарсани эштишини хоҳламаслигини билдири.

Бир-икки марта телефон кўнгироги бўлди. Мен кўтарсан, гапирмайди. Ситора олса гапиради. Мен уни киммегани сўрадим, у эса дугонаси эканлигини, эркак ишни билан гаплашишини ёқтираслигини айтди. Бу гаплар ёлғон эканлигини сезиб турардим. Мен уни текширишга тушдим. Телефон кўнгирокларини текшириб шуни аникладимки, бу хеч қандай дугонаси эмас, балки ўша гиёҳванд турмуш ўртоғи экан. У соғаганлигини ва у билан яшашни истаётганинги айтган экан.

Мен Ситорадан тушунтириб беришини сўрадим. У турмуш ўртоғини унута олмаганинги ва ҳамон уни севишини тан олди. Сўнг мендан кечирим сўраб, унга қанча маблағ сарфлаган бўлсан, барчасини ўша гиёҳванд тўлашини айтди. Баҳтизига бир профессор Тошкентдан вилоятимизга келган экан. Шу кишини илтимос қилиб олиб келдик. У киши Узген Мансурович деган врач экан. Мен бу инсондан умримни охиригача миннатдорман. У фарзандимни, Ситорамни омон қолдирди. Ўша вақтда турмуш ўртогим кўп кон йўкотиш натижасида ўзига кела олмади.

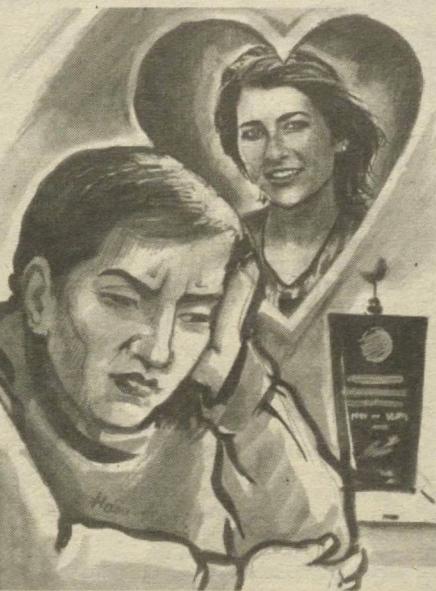
Мен Ситорадан тушунтириб беришини сўрадим. У турмуш ўртоғини унута олмаганинги ва ҳамон уни севишини тан олди. Сўнг мендан кечирим сўраб, унга қанча маблағ сарфлаган бўлсан, барчасини ўша гиёҳванд тўлашини айтди. Фарзандим учун уй ва бошча жиҳозларни унга қолдирдим. Ўзим... ўзим эса кабристонга Рухсорамнинг қабрини зиёрат килиш учун бордим. Унинг қабри узра алвон-алвон лолалар бағри кон севгимиз тимсоли бўлиб очилиб ётари. Мен фарёд қилиб йигладим. Юзларим, кўзларимга лолалар ўз рангларини баҳшида этиб улугрганди!

Камронбек,
Карши шахри.

БАФРИ ҚОН

биз фарзандлик бўлдик. Ислами Камолиддин деб кўйдик. Аммо Рухсорам... менинг жондан азиз Рухсорам бу дунёни тарк этди... Кўп ўтмай юрак хасталиги билан оғриган қизлар факат 30 ўшдан кейин турмушга чиқишилар мумкинлигини эшишиб қолдим. Агар Рухсорам вақтида менга саллигини айтганида эди, биз фарзанд кўриши кейинга колдирган бўлардик. Лекин на илож... Охиз бандармизда. Вақт эса олий ҳакам. У ҳамма нарсани унтишга ёрдам бераркан.

Орадан йиллар ўтди. Мен ўзимни факат иш билан овутдим. Бир куни ишхонамизга Ситора исмли бир жувон ишга келди. У жуда ҳам гўзал, қошлари камон, кўзлари охуларнидек курек, шаҳло кўзлар эди. Уни бир кўриш даёд севиб қолдим ва унинг њаёти билан кизидик. У 17 ўшида турмушга чиқканлиги, аммо, турмуш ўртоғи гиёҳванд модда истемоъл қилиши ва унга тинмай ўриши оқибатида 6 ой яшаб ажраб кетганини, хозирда ота-онасиникида 4



СЕВГИМ МЕНИНГ

Фил изҳори

ҳам ўз навбатида хётимни унга сўзлаб бердим. Кемтик кўнгиллар тўлгандек бўлди. Унинг самимий сўзлашишларида мен Рухсорамни кайта топгандек бўлдим. Биз турмуш курдик. Афуски, Ситорадаги ҳомила тез-тез туша бошлади. Бунга сабаб аввалги турмуш ўртоғи наша таъсирида факат ичига тепган экан, бунинг

Мен унга 450 грамм қон бердим. Шундан кейин у кўзини очди. Ўша лаҳзада мендан баҳти инсонни ўзи йўқ эди. Орадан уч йил ўтди. Фарзандим Умирбек уч ўшга тўлди. Охирги 2 ой ичиде Ситора ўзаригиб қолди. Мени ёқтирамайдиган, сўзларимга терс жавоб қайтадиган бўлиб қолди. Бунинг сабабини билолмай мен ҳай-

КАЛБИМ ТУБИДАГИ АРМОНЛАР

рибир қалбим-нинг бир чекка-сида дўстлигимиз чириги милирдик ёниб турарди. "Олдиндан оқсан сувнинг қадри йўқ", дейишиди. Дустим, бу сўз замирда нечоғлиг оғир бир дарё ёттанилиги сизга эмас, йўқ, ёлиз Худого-ю, менгагина аён. Дустим, ўйлаб кўрсан, сиздан бутунлай юз ўтириб кетиш кўлмидан келмас экан. Бундай кўлмокликка қодир эмаслигим мен каби сизга њаёндидир.

Сизга бўлган хис-туйғуларимни куйидагича изоҳладим. Бу маколани ўқиб, мендан хафа бўлсангиз-да, мени кечиринг дўстим.

БЕВАФО ДЎСТИМГА

Кечир мени, сени авайлаб,
"Дўстим" дез атабман бекор.
Юрагимга исминни жойлаб,
Тилакларим этибман изҳор.

Гар бошингга тушса мушкул ши,
Ёнгинангда юрибман бедор.
Сен ҳақингда десалар "миши-миши",
Чиқарибман чиппака кўп бор.

Оқса ҳамки, олдингдан арик,
Кабри ўйқимиши, тиник бўлса ҳам,
Наҳот, дўстлик бўлса шунчалик,
Наҳот, рало кўрсанг шунчага гам.

Кечир мени, билмайин бугун,
Оз бериб қўйдим дилингга.
Мен туфайли тош қотган тутун,
Гам солмасин асло кўнглигига.

Дўстлигимиз энди унугтиги,
Дўстлик шин болгай олмадим.
Балки кечирарсан, лекин мен,
Сени асло кечиролмадим.

София УЗОКОВА.

ТОҒЛАРДА ЛОЛАЛАР ОЧИЛСА...

Акбар! Аввалимбор тақдирим йўл кўйган ҳатоликни авф этгай

сиз. Сизга ҳижрон ва азобга тўла номани ташлаб, ўзим эса эгнимга оқ либос кийиб, иложисиз ёр-ёр садолари остида кетаётганидан бехисоб афус-надоматдаман. Сизни топдим, топдими ўйқотдим. Иложим қанча, ота-онамнинг хоших-истаклари бу. Ахир, улар ҳам мен учун дунёдаги, сиз каби энг улуғ ва буюк инсонлардир. Такдир чархалаги бунчалар тез ва текслари айланни кетиши хәлимга ҳам келмабди.

"Мени унашириб қўйиши, мен турмушга чиқаяпман..."

Ха, бу сўзлар сизга накадар оғир зарба бўлганингни тушунаман, хис этаман. Бирор, накот кўлини чўза олмайман. Мен шундан хижолатдаман. Ҳаётимиз бундай ҳескин ўзаригишига ким айборд, меними? Ёки сизим? Ётақдир? Буни билолмадим, лекин назаримда сиз орта чекингизни яна. Балки менинга шундай туюлдимикан? Негадир сиз сукунти афзал билдингиз ёки кетти, умидсизликка тушиб қолдингиз менимчама. Нима бўлганда ҳам ҳаётга ишиштингиз сўнмасин. Агар мени севсангиз ҳаётда баҳтили ва энг ўзксак шахс бўлишга ҳаракат қилинг. Билсангиз, сиз дунёдаги энг пок инсонсиз. Беш вақт намоз, пешонгиз саждада, юзингиз нурли, қалбиниз офтоб янглиг мусаффо. Сиз дунёдаги энг меҳрибон ва олийжаноб инсонсиз.

Тоғларда лолалар очилса қўйгос,
Беҳуда ҳавас бу, улар бағри кон.
Сабаби Оллоҳга аёнди ёлғиз,
У сўзсан азобда қолгандир виждан.

Сиздан ягона ўтичим - агар кечира олсангиз мени кечиринг.

Алвидо, пок муҳаббат!

Бупуна.

**КОН БОСИМИНИ ТУШИРАДИ...**

Қон босимидан кийналадиган беморлар ҳамиша пархезга рио қилишлари зарур. Бу эса қон босими мөйерида сақлади. Мени ҳам қон босими тез-тез бозовта қиласди. Мен мана бу табии үсуллардан фойдаланаман.

200 грамм саримсоқлиёнин эзиг, унга 100 грамм піёс за 3 дона лимонни пүсти билан киргизден чикариб, бир стакан асал билан арапаштираман. Сүңг банкага солиб устини ёпаманда, иккя ҳафта музлаткичда сақлайман. Ушбудан нафақат кексалар, балки, ўшлар бемалол фойдаланишлари мумкин. Бу қон босими нафақат тушарида, унинг олдин ҳам олади. Ушбу арапашмани овқатланишдан олдин сув билан ичилади.

Б. МАЛИКОВА,
Самарқанд вилояти, Пахтакор тумани.

КАЛАНХОЭНИНГ МҮЖЖИЗАСИ

Яқиндагина бувимдан калонхоэ ўсимлигининг шифобаҳшилини билиб қолдим. Кўлимга яра чиқиб, қаттиқ оғрий бошлагандо калонхоэнинг барагини докага кўйиб босдим. Уч кун ичидаги кўлимдаги яра тузалиб, кўчиб тушди ва унинг ўрнига янги тери чиқди.

З. ЗАФАРОВА,
Юнусобод тумани.

СОУННИНГ ХОСИЯТИ

Бир марта кўлнимни қаттиқ, кўйдириб олдим. Эътибор қилмагандим, яра йиринглаб кетди. Қандай малҳам сурсам ҳам тузалавермади қайтага ачишиб азоб берга бошлади. Ишончнамиздаги фаррош кампирнинг маслаҳатига кўра муолажа қила бошладим. Кўлнимни имкон қадар иссиш ва марғанцевка ҳамда бир бўлак хўжалик совуни солинган сувга тикиб ўтиридим. Совун бўлгали юмшагандан сўнг у билан йирингни ювидим. Кўлим оғриб, қон ярапаш анчага йиринг чиқди. Кейин ярамни артмасдан куритдим. У бир пасда кишишиб кўз олдимда бита бошлади. Кўйган жой бутнлар тузалиши учун бор-йўғи 5-6 марта шу усулни кўлладим, холос.

С. РАҲИМОВА,
Чирчик шаҳри.

ОШКОЗОН ЯРАСИНИ ТУЗАТДИМ

Шифокорлар менинг текшириб кўришганида ошқозонимдада тангадек яра борлигиди.

Ниайтишиди.

Бахтимга ишхонамизга Хитойдан бир мутахассис келганди. У менинг кўйнаплаётганини кўриб маслаҳат берди.

Бунга унча ишхонмасам да синаб кўрдим. Эрталаб бир дона тухумни ютиб, ортидан 30 граммча тоза спиртдан ичиб, сўнг дарҳол 40 грамм сарёрни еб юборгач, тушгача хеч нарса емаслик керак. Мен шундай кўла бошладим. Бир ҳафтадан кейин ошқозонимдаги оғрик йўқолиб, ўзимни яхши ҳис эта бошладим. Бир ойдан кейин менинг текшириб кўрган мутахассислар яра бутунлай йўқолганини айтишди.

Ш. КАРИМОВА,
Шарқисабз шаҳри.

**ЖИГАРНИ КАРТОШКА БИЛАН...**

Кўччилик картошканинг жигар учун энг яхши малҳам эканини билмас керак. Жигар оғригандан овқатта яроқиз, майдада лекин чиримаган картошканларни олиб, пўсти билан қайнатилиди. Пишган картошкан олиб эзилиди. Сўнг иккига бўйли оғриётган жойга кўйилди. Устидан жун рўмол билан ўраб, картошка соугувчча ётилади, картошка соугувнандан кейин эса олиб, рўмол билан ўраб эрталабгача ётиш тавсия этилади. Бу муолажани учтўрт марта қайтиши мумкин.

Мана бу муолажа йўтал, тумов ва тана зирқираб оғригандан жуда кўп келади.

Малина ва смородиннинг кузда кесиладиган шоҳчалари 3-5 сантиметр килиб майдаланади. Уларни идишга солиб паст оловдада ярим соат қайнатилиди. Тайёр бўлган дамламанинг таъминни яхшилаш учун асал ёки шакар кўшса ҳам бўлади. Дармондорили бу қайнатмани музлаткичга кўйиб кейин ҳам илтишиб ичини мумкин.



К. ЭРМАТОВ,
Тошкент вилояти.

ПИЁЗ ВА ШАКАРЛИ БЎТКА

Тўсатдан йикилиб-сурилиб кетганда кўйидаги шифо аскатади. Буни яхшиси тунда қылган фойдалди.

Йирик піёс пўсти арчилиб эзилади-да, 1:1 миқдорида шакар кўшилади. Яхшилаб арапаштирилгач шарбати кўйиб олинади. Бўтканнинг ўзини эса иккя қават килиб буқланган докага кўйилиб оғриётган жойга кўйилди. Ўринга ётишдан олдин яхшилаб қалин нарса билан ўралади. Эрталабгача оғрик ўтиб кетади.

Э. МИРЗАЕВА,
Денов тумани.

**ПИЁЗ - ШИФОКОР**

Кўзим бир ёшга тўлмасиданок піёз ейинши бошлади. Биз унга ҳар куни бир бўлак берардик, у эса иштаҳа билан еб оларди. Кейинчалик эса боғчага, піёз бўлаклари солинган банкачанини ҳам олиб бора-диган бўлдик. Бунинг фойдасини кейин билди. У боғчада ҳам, мактабда ҳам бирор марта касал бўлмади. Факат аъло баҳоларга ўқиди.

Х. ТОХИРОВА,
Куйи Чирчик тумани.

КЎПИК БИЛАН...

15 йилдан бўён суронкали тумовдан азоб чекардим. Энг яхши шифохоналарда даволаниш ҳам фойда бермади. Кекса табибининг маслаҳатига кўра мана бу усулдан ҳам фойдаланиб кўрдим.

Тоза қўллар билан сурон кўптирилди-да, бурун тешиги атрофига яхшилаб сурилиб, уқаланди. Акса уриш ва кўздан ёш чиқиш бошланади. Бирордан сўнг ҳаммаси ўтиб кетади, бурундағи тикилма очилиб, нафас олиш яхшиланади. Бу муолажани кунига 2-3 марта қисса бўлади. Айниқса, грипп-тумовлар кўпайган пайтада фойдалансангиз, сизга касаллик умуман юқмайди.

О. БОТИРОВА,
Кибрай тумани.

ТОМОФИНГИЗ ОФРИСА...

Илгарилари томок оғрифидан кўп қийналардим. Кўшнимиз менга мана бу усуларни ўргатгач, томок оғриғидан фориг бўлдим.

Олманинг сиркаси билан томофимни чая бошлагач, ўзимни анча яхши ҳис килдим. Бу жуда осон экан.

Бир чой кошик олма сиркасига 100 грамм қайноқ сув кўйилса бас.

Дугонам Карима эса мана бу усулни кўллашни таклиф этди. Бир томчи яшил дорини (зелёнка) бир пиёла чойга томомизб, кунига 2-3 марта ичдим. Шунингдек, ошқозон оғригандан бир чой кошик курук чойни чайнаб ўтиш лозим. Оёқ томирлари шишиб оғригандан лимон шарбати билан артиб тузатинг. Юз терисидаги ажинлар ҳам лимон шарбати ёрдамида текисланади.

С. ТУРСУНОВА,
Сиргали тумани.

ТЕМИРАТКИНГИЗ БЎЛСА...

Яқинда набирам бизнисига олиш шаҳардан меҳмон бўлиб келди. Унинг бош терисидаги темираткини кўриб хафа бўлдим: Уйда холам бор эди. У темираткини саримсоқлиёнин эзиг кўйишимизни айтиди. Биз саримсоқлиёнин эзиг, докага солиб набирамингин бошига боғлаб кўйдик. Эрталаб эса темираткини тўкилиб тушганини кўриб хайратда колдик. Факат саримсоқлиёнин бошига боғлаш керак. Акс холда соглом терини кўйдириб юбориши мумкин.

Кўйганлар учун қамишларнинг учдаги тивитини ийғиб олиб ёқилади. Сўнг унинг кулини аста олиб кўйган жойга босилади. Устига қайта-қайта кўйилса, тез тузалиб кетади.

Т. АЛИМОВ,

Жиззах вилояти, Зарбдор тумани.

Сахифани Дилбар ва Басира тайёрлашди.



Агар шаҳло кўзлар кўнгил кўзгуси деб аталса, садафдек яркаб турган оппок тишлар эса инсонинг нозик таъбили, согломтигидан далолат берар экан.

ЭНГ АСОСИЙСИ...

Хар куни эрталаб ва кечкурун тишларни ювуб, овқат қолдикларини яхшилаб тозалаш керак. Акс ҳолда, бу қолдиклар тишларнинг эмал қаватига ёпишиб, уларни корайтириб юборади. Микроблардан иборат бўлган бу қават, тишларни ишдан чиқариб, оғиз бўшлиги касалликларини келтириб чиқариди. Вақтида тозаланмаган қолдиклар икки ҳафта давомида қотиб, тиш тошига айланса, мураккаб муаммолар келиб чиқишига сабабчи бўлади.

Үй шароитида ҳам тишлардаги тошларни бемалол йўкотса бўлади.

● Аввало уларни тўғри тозаланг. Тиш чўткасими олдинга-орқага карата юритмасдан, балки, алланма харакатлар орқали ювишингиз керак. Бўлмаса тишдаги қолдиклар бошқалари орасига ҳам ўтиши мумкин.

● Тишларни тозалашда кичик чўткачалардан фойдаланинг. Шун-

тишларни эрталаб ва кечкурун то- залаган маъкул. Айника, кечкурун тиш тозалаш кўпроқ фойдали. Кундузи тез-тез овқат ейиш натижасида тишлардаги кечкурун пайдо бўлган қолдиклар табиии усулда тозаланди.

● Агар иш жойида тиш тозалаш имкони бўлмаса, унда уларни оддий сув билан яхшилаш, гаргарга килиб чайса ҳам бўлади. Бу ҳам оғиз бўшлиғида микроблар пайдо бўлишининг олдини олади.

● Мабодо грипп ёки шунга ухшаш юкумли касалликлар билан оғриссангиз тузалганингиздан кейин тиш чўтканизни ташлаб, янгисидан фойдаланинг. Акс ҳолда унга ўтириб қолган микроблар кайтадан касаллик кўзгани мумкин.

ТИШ ТОШЛARНИ ИЎКОТИШ

Вақтида йўқотимаган овқат қолдикларни тошга айланади ва уни тиш чўткаси билан йўқотиш кийин бўлади. Лекин, шундок қолдириб ҳам бўлмайди. Чунки тиш тошлари вақти билан ўсиб бориб милкнинг орасига кириб, микроблар тўплана-диган чукурни хосил қиласди. Бунинг оқибатида милклар шамоллаб, оғизда нохуш ҳидлар пайдо бўлади. Шунингдек, бу ердаги микроблар конга ўтиб, танадаги сурункали касалликларнинг кўзгалишига сабаб бўлади.

Тиш тошларини фақат тиш шифо-корининг ўзигина тозалashi зарур.

КЎЗНИ КАМАШТИРГУДЕК БЎЛСИН!

Табассум қилганда кўринадиган икки катор оппок тишлар чехрага гўзаллиги бағишилайди. Бундай кўркам кўриниш барча муаммоларни тезда ҳам килишга катта ёрдам беради. Лекин кўпчилик сарғайган, корайиб кетган тишларини кўрсат-маслика харакат килиб, оғизни беркитиб юради. Ваҳоланки, бундай муаммони тезда бартараф қилиш ҳар кимнинг ўзига боғлиқ.

● Аввало, тишнинг ююри қаватидаги сигарета чекиши, куюқ чой ва қаҳва ичишдан сўнг пайдо бўлган тиш эмалини коплаган тошлар то- заланди.

● Тишларнинг ташки кўринини оқартириш, табиии ҳолатини са-

лаш учун албат-та тиш шифо-

корига мурожа-ат қилинг. Чунки бундай муо- лажани фақат уларни кўнгилдагидек килиб бажариши мумкин.

● Агар тиша-

рингизни шифо-кор ёрдами-да оқартирган бўлсангиз ёки ясама тишлар кўйдирган бўлсангиз ҳар куни уларни диккат билан парвариша-

шингиз керак. Шундагина улар анча пайтгача оппок бўлиб туради.

Тишларнинг ён-атрофии маҳ-сус, арча ёғочидан ясалган тиш ковла-гичлар билан тоза-ланг. Тишларнинг ораси очик бўлсангина улар-дан фойдаланши тавсия эти-лади. Уларни ишлататеңгандан салгина ботиринг, акс ҳолда милкни жароатлаб олиш ҳеч гап эмас. Шуну унутманги, бир марта ишлатган тиш ковлагичларни яна ишлатиш мумкин эмас.

● Тиш тошлари пайдо бўлишининг олдини олиш учун ҳар гал овқатлана-ётганингизда имкон қадар ҳар иккала жағингиз билан чайнашга одатланинг.

ТИШЛАР УЧУН ОЗУКАЛАР

Хар куни истеъмол қилаётган овқатларнинг тишларга ҳам ўзига яраша фойдаси борлигини биласизми? Буни албатта билиб олишингиз керак.

Сут-қатик маҳсулотлари - яъни

сугаршош, творог тишнинг эмал қавати мустаҳкам бўлишини таъмин-лайди. Бироқ, аччик нарсалар еб, мева шарбатларини кўпичиши эса тишнинг устидаги эмални емириб, таъсирчан бўлиб қолишига сабаб бўлади. Бундай маҳсулотларни еган-дан кейин тишларни дарҳол ювиш керак. Сабзавот ва мева-ларни - чайнайиши тишлар учун

кони фойда. Чайнаш жараёнида тишлар табиии равишда тозалана-ди. Шунинг учун шифокорлар янчил-маган донлардан ёб туришини тавсия этилади.

Шириналликлар эса зарарли. Агар ўзингиши тия олмасангиз дастур-хонга кўйилган шириналликни бирдан-еъб кўя колинг. Чунки, шириналликларни бўлиб-бўлиб ейишнинг тишларга зарари бор.



кўйсангиз оғриқ тўхтайди.
● 100 грамм саримсоқпийни зизиб устига 0,5 микдорода арок ёки спирт кўйилади. Уни коронги жояга икки ҳафта кўйиб вақти-вақти билан силкитиб аралаштириб турасиз. Сўнг докадан ўтказиб музлатичига кўйиб кўйсангиз тиш оғригандан чайилганда оғрикни бир зумда тўхтатади.

Дилдора ва Хамида тайёрлаши.

Тиш оғриб милк-лар заарланганда куйидаги таби-ий усууллар билан ўйда ўзингиз ҳам даволашингиз мумкин.

● Янги узилган ка-рамнинг баргларини 1:1 микдордаги кайноқ сувга аралаштириб ҳар куни 3-4 мартадан тишларнингизни чайнинг.

● Кулмоқ (хрен) илдизини қир-гичдан чиқариб, бир ош кошиги-ни бир стакан кайноқ сувга ара-лаштириб оғзингизни чайсангиз нохуш ҳидни йўқотади.

● Стоматитни даволаш учун алоz баргларини чайнаш ёки унинг шарбати билан оғизни чайишнинг фойдаси катта.

● Киргичдан чиқарилган ёки бўллакланган картошкани милклавингизга боссангиз шамоллашни тузатади.

● Шунингдек, сабзи шарбати билан қайнатилган сувни тенг мидорда аралаштириб оғизни кунига уч маҳал чайсангиз милкларнинг мустаҳкам бўлади.

● Тирнокгулдан (календула) бир ош кошигини бир стакан кайнаган сувга аралаштириб 10 минут дамлаб кўйиб, сўнг оғизни чайсангиз шамоллашни олдини олиб, микробларни ўлдиради.

● Оғриётган тишнинг ковагига саримсоқиёб шарба-тига ботирилган пахтани тикиб

кўйсангиз оғриқ тўхтайди.
● 100 грамм саримсоқпийни зизиб устига 0,5 микдорода арок ёки спирт кўйилади. Уни коронги жояга икки ҳафта кўйиб вақти-вақти билан силкитиб аралаштириб турасиз. Сўнг докадан ўтказиб музлатичига кўйиб кўйсангиз тиш оғригандан чайилганда оғрикни бир зумда тўхтатади.

Дилдора ва Хамида тайёрлаши.

САДАФДЕК ТИШЛАР — ЖЎРЖИЖТИЗ!

Кулганда тишларнинг кўзларни қамаштириб, марвариддек ярқаб кўриниса, демак, сиз ўзингизга ва мубаффақиятга эришишингизга ишонадиган иродали инсониз. Тишларнинг оппок ва согломлиги тананинг саломатлигидан дарак беради. Касал ва ҷағриган тишлар юрак томир ҳасталиклари, бод, зўриҳи ва турли аллергик касалликларнинг келиб чиқашига ва пуштисизликка сабаб бўларкан.



**1. ИНОБАТТА**

Хурмадаги қатиқни,
Айрон қылган, Иnobат.
Олиб қочиб ўзини,
Ҳайрон қылган, Иnobат.
Ахир нега ўйтасан,
Қочиб қайса кетасан?

Юрагимни ўйнатдини,
Иш ўтида күйлатдинг.
Менга бермайд ҳеч туткич,
Деразанидан бўйлатдинг.
Ахир бу қандайин ҳол,
Ишқингда бўлмайин чол.

2. ИЗХОРИ ДИЛ
(М. ЮСУФе ўхшамча)

Изламасман четдан мен баҳт-саодатни,
Тарк этмасман ҳеч қачон мен бу одатни.
Токи танди жоним бор экан, билсаниз,
Инобатни севаман мен, Иnobатни!

Ошик бўлмас танасида юраги ўй,
Ишит ахир қандай ишишт билаги ўй.
Енумда Инобатни бўлмаса агар,
Менга тилло, зарнин асло кераги ўй.

Кераги ўй менга шарин ҳаволарни,
Эшитмайлан ҳамто гўзал наволарни.
Дуч келмасам бўлди ҳижрон азобига,
Ўзи билар мени қандай даволарни.

Кифозидир бир оғиз-ай сўзи менга,
Кулиб боқиб турса доим кўзи менга.
Бундан ортиқ баҳт бўйлумки ҳаётда ҳеч,
Еттарлидир ахир шунинг ўзи менга.

Изламасман четдан мен баҳт-саодатни,
Тарк этмасман ҳеч қачон мен бу одатни.
Токи танди жоним бор экан, билсаниз,
Инобатни севаман мен, Иnobатни!

**3. ЯХШИ ХОТИН**

Қайнаб турар қозони доим,
Гапиради бирар мулойим.
Қўз тегмасин ишқиб, илойим,
Соз хотин, соз хотин, соз хотин.

Бир оғиз сўз, элаги ўйда,
Сувга тўла челаги ўйда,
Қайдо бўлса қулоги ўйда,
Соз хотин, соз хотин, соз хотин.

Абдураззок ОБРЎЙ
Бир куни нонушта пайти рафиқам: "Менга багишлаб ҳеч нарса ёзмагансиз", - деб нолиб қолди. Ўланиб қолдим, дарҳақиқат, гапида жон бор деб ўйладим. Белни қамишдан боғлаб юртимизнинг барча оқилаю доно, гўзал аёлларига атаб куйидаги ўнта ҳазил шеърни ёздим.

Ўйламайди ҳечам ўзини,
Ҳар бир ишининг билар кўзини,
Сарф қўлмайди бекор сўзини,
Соз хотин, соз хотин, соз хотин.

Ҳар бир ишининг саршиштаси,
Хонадонини фариштаси,
Маҳкам эрур дил ришиштаси,
Соз хотин, соз хотин, соз хотин.

Осмонларга учмоқ истайди,
Фақат мени құчмоқ истайди,
Бахт шаробин ичмоқ истайди,
Соз хотин, соз хотин, соз хотин.

4. КЎНГИЛ

Совға қилсанг бир дона гул,
Сенга меҳрин берар буткул.
Әттибордор сендан фуқат,
Бошқасига қиласар тоқат.

Осмондаги ойни тинч кўй,
Сўйсанг фақат юракдан сўй.
Айтсан гапнинг омадини,
Сенга шайлар қомадини.

Замонанинг шудир зайлар,
Тогни талқон қилсанг маъли.
Бахтиш топса топади у
Фақатгина сен туфайли.

Сен ўзингни ўйлама кўп,
Бир гал гапга қулоқ ос, хўп.
Кўнглига ўйл топай десанз,
Хотинингнинг қўлларин ўп.

5. ХОТИН ЎЙДА БЎЛМАГАН КУН

Қозон, капири бош қашлайди,
Қўрпа-ёстиқ ши ташлайди,
Сунургийн кўз ёшлиайди,
Хотин ўйда бўлмаган кун.

Ювилмаган товоқ-қошик,
Ғийқилайди ошиқ-мошик,
Ёқмас ҳамто энг зўр қўшик,
Хотин ўйда бўлмаган кун.

Игна итни алдайман дер,
Кир ўюлан, қандайман дер,
Дазмол бекор, талтайгандир,
Хотин ўйда бўлмаган кун.

Болалар дер: овқат қани?
Пишироқка тоқат қани?
Ётишимда ўйқидир маъни,
Хотин ўйда бўлмаган кун.

Чой дамлолмай қўйлим кўиди,
Сигир оч қоб, қовок ўйди,
Воҳ, пичоқсиз мени сўйди,
Хотин ўйда бўлмаган кун.

Калаванинг ўйқидир учи,
Каминанинг қани кучи,
Келган зоҳот олай муччи,
Хотин ўйда бўлмаган кун.

**6. БАХОНА**

Ишдан ўйга кеч қолсам,
Гап кўпайр, яхшимас.
Тез юрмайди, биласиз,
Автобус бу таксимас.
Ўз вақтида келмайди,
Буни яхши билалам,
Автобусда айб ахир,
Энди нима қиламан,
Эшикдан кирган заҳот,
Боши қашлаб, лаб буралам,
Хотинга мақтаман:
Ҳайдовчини үраман,
-Кўйсангиз-чи, -дер хотин,-
Ҳозир роса кулаган.
Транспортнинг қатонини
Бир текшириб қўраман.
(Мен ҳам ахир эркакман,
Кўча кезиб үраман.
Хотин агар текшириса,
Нақд кунимни қўраман).

7. ХОТИНИМНИНГ ДУГОНАСИ

Индамайман кўриб турриб,
Гап отади тўйлиб-тўйлиб,
Кулиб қўяр турриб-турриб,
Хотинимни дугонаси.

Қўринини ойдайнина,
Кийинини бойдайнина,
Шўхликлари сойдайнина,
Хотинимни дугонаси.
Батзат менга зўрсиз дейди,
Гапирмасам кўрсиз дейди,
Пешонча шўрсиз дейди,
Хотинимни дугонаси.

Ҳар нарсанинг бор қоидаси,
Ширин сўзининг мен шайдоси,
Бу гапларниң ўйқ юйдаси,
Хотинимни дугонаси.

Болалар дер: овқат қани?
Пишироқка тоқат қани?
Ётишимда ўйқидир маъни,
Хотин ўйда бўлмаган кун.

Чой дамлолмай қўйлим кўиди,
Сигир оч қоб, қовок ўйди,
Воҳ, пичоқсиз мени сўйди,
Хотин ўйда бўлмаган кун.

**ШЕРЦИЯТ
ДАРТАРИДАН**

Девзирадан ошишишар,
Гургин роса қайнайди.
Оғиз тинлас ҳеч кимининг,
Ниманийдир чайнайди.
Бугун билинг топилар,
Ҳар нарсанинг йўрги.
Меҳмон бўлиб келаллар,
Хотинимнинг уруги.

9. КЕЛСА ЭРНИНГ УРУГИ

Камта ўй ҳам топ бўлиб кетар,
Хотин ранги қор бўлиб кетар.
Бозорда ҳам нарх баланд жуда,
Қассобга ялинман, беҳуда.
Чой дамланар, кечаги шамма,
Шундай яшар, шу кунда ҳамма.
Жой қилинап пойгадан шундик,
Пахта ёғи қилинмаган доз.
Нон ҳам тошдек, кечаги ахир,
Мевалалар ҳам аччиқ ё таҳир.
Туршакка ҳам тушшибди-ку курт,
Ёнгок қаттиқ, демаг янга мурт.
Қозон қайнар, суви бир пакир,
Ошонада зўр бақир-чақир.
Куёш ботиб, бўлмас нега кеч?
Гап ҳам гапга қовушмайди ҳеч.
Ёқимсиз-ай бирар қилини,
Келган бугун эрнинг уруги.

10. МАЪЛУМОТЛИ ХОТИН

Мен дипломли хотин олиб,
Жуда маза қилганин-да.
Ўқигани қандай бўлар,
Ўшанда хўп билганин-да.
Бу гапларни ўйламан-сиз,
Мен ўзимизча тўйқиганин.
Кандайин ши буюрмайин,
Жавоб тайёр: -Ўқиганин.
Ҳамто тухум тишримолмас,
Вақти ўйқидир кир ювушга.
Нега Оллоҳ яратмаган
Эркакни - дер у - тувшишга.
Ақли етар кўп нарсага,
Совуқ сувга қўл үрамайди.
У ўзини зарра мендан
Хеч соҳаде паст кўрмайди.
Игна - итни бераб менга:
-Тугманизни қадане, дейди.
Ўғлимизга: - Кўйлаганини,
Дазмоллайди адаге, - дейди.
Мен дипломли хотин олиб,
Жуда маза қилганин-да.
Ўқигани қандай бўлар,
Ўшанда хўп билганин-да.

**8. ХОТИНИМНИНГ УРУГИ**

Ким бозорга чопган-у,
Ким ўйқидир овора.
Суяксиз гўшт олиниар,
Қассобга минг ёлвора.
Чой дамланар аччиқ қиб,
Кўрпача қават-қават.
Дастурхондан жой олар,
Шириллик, асал, наввом.
Мевалаларни сараси -
Олма, узум, ўриклар.
Конфетлар ўртасида
Бошлини кўриклар.

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар кўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Ҳалқаро жамғармаси

Оила ва жамият**БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САЙДОВА**

Кабулхона: (Тел. ва Факс) 133-28-20
Табриклиар, эълонлар: 133-04-50
Бўйлмлар: Оила - 133-04-35, 134-25-46
Бухгалтерия: 132-07-41

Газета «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босма-хонасида чоғ этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-йд.
Босишига топшириш вақти - 20-20. Босишига топширилди - 21-йд.
Газета таҳририр компьютер базасида терилди ва саҳифаларди.
E-mail: oilavajamiat@rambler.ru oilavajamiat@mail.ru

**ХОМИЙ: «Матбуот таркатувчи»
акциядорлик компанияси**

ОБУНА ИНДЕКС - 176
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигига 027-рәқам
билин рўйхатта олинган.

Буортия Г - 436. Формати А-3, хажми 4 табоб.

Адади - 15725

Саҳифалори - Ш. БАРОКОВ

Рассом - Н. ХОЛМУРОДОВ

Навбатчи - Б. САЙДАЛИЕВА

Мусахих - С. САЙДАЛИМОВ

1 2 3 4 5 6